VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ TƯ
19.3. 2025 (20.2 Ất Tỵ)
Số 34 (4168)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

CHÍNH SÁCH BẢO TỒN NGHỆ THUẬT TRUYỀN THỐNG:

Đổi mới để không lỗi nhịp

(VH). Trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật biểu diễn truyền thống, Nhà nước đã ban hành nhiều chính sách thực thi hiệu quả, có vai trò to lớn. Điều này thể hiện ở hàng loạt văn bản về luật, nghị định, quyết định, quy định, quy hoạch, chiến lược, chương trình… Tuy nhiên, chính sách còn tồn tại không ít bất cập đòi hỏi cần được điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp. [11]

Chương trình nghệ thuật quảng bá văn hóa, lịch sử, truyền thống và bản sắc dân tộc "Việt Nam - Huyền sử diễn ca: Thăng Long - Tứ trấn"

Tổng Bí thư Tô Lâm tiếp Đoàn doanh nghiệp Hội đồng Kinh doanh Hoa Kỳ - ASEAN

[2]

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

"Bộ máy phải tinh gọn, dữ liệu phải kết nối, quản trị phải thông minh"

[3]

Dáng đứng Việt Nam ngoài bãi cạn Cà Mau

[4]

KỶ NIỆM 60 NĂM HÀM RỒNG CHIẾN THẮNG (1965-2025):

Vang mãi bản anh hùng ca bất tử

[5]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Hạnh phúc trong kỷ nguyên mới

● **BÙI HOÀI SƠN**

Ngày 20.3 hằng năm, thế giới cùng nhau kỷ niệm Ngày Quốc tế Hạnh phúc - một ngày dành để tôn vinh giá trị cốt lõi của cuộc sống: Niềm vui, sự đủ đầy và bình an trong tâm hồn. Hạnh phúc không phải là một khái niệm trừu tượng hay xa vời, mà là một trạng thái có thật, hiện hữu trong từng khoảnh khắc bình dị của cuộc sống. Với Việt Nam, một đất nước đang trên đà phát triển mạnh mẽ, hạnh phúc không chỉ đến từ sự thịnh vượng về kinh tế mà còn từ những giá trị nhân văn sâu sắc, từ sự đoàn kết cộng đồng và tinh thần bao dung, sẻ chia.

(Xem tiếp trang 2)

NÉT VĂN HÓA ĐẶC SẮC TỪ CÂY NÊU:

Kết nối quá khứ, lan tỏa tương lai

[8]

QUẢNG NINH:

Đột phá từ chiến lược nâng cao chất lượng dịch vụ

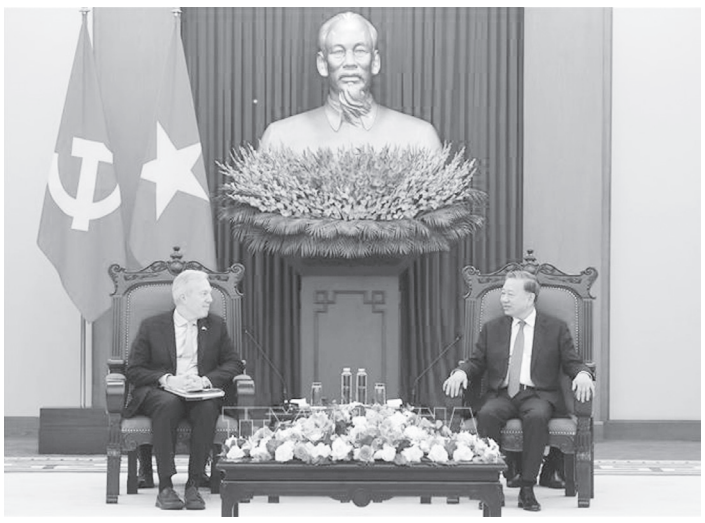
[6]

Đừng kỳ vọng thái quá vào cầu thủ Việt kiều

[15]

Tổng Bí thư Tô Lâm tiếp Đoàn doanh nghiệp Hội đồng Kinh doanh Hoa Kỳ - ASEAN

Chiều 18.3, tại Trụ sở Trung ương Đảng, Tổng Bí thư Tô Lâm đã tiếp Đoàn doanh nghiệp Hội đồng Kinh doanh Hoa Kỳ - ASEAN (USABC) do Chủ tịch kiêm Tổng Giám đốc USABC Ted Osius, nguyên Đại sứ Hoa Kỳ tại Việt Nam làm Trưởng đoàn.

Tổng Bí thư Tô Lâm tiếp ông Ted Osius, Chủ tịch kiêm Tổng giám đốc Hội đồng kinh doanh Hoa Kỳ - ASEAN Ảnh: TTXVN

Tại cuộc tiếp, Tổng Bí thư Tô Lâm hoan nghênh Đoàn doanh nghiệp USABC thăm làm việc tại Việt Nam vào dịp hai nước kỷ niệm 30 năm thiết lập quan hệ ngoại giao và hai năm nâng cấp quan hệ lên Đối tác Chiến lược toàn diện. Tổng Bí thư đánh giá cao vai trò và sự đóng góp thiết thực của cộng đồng doanh nghiệp Hoa Kỳ nói chung và doanh nghiệp USABC nói riêng trong việc thúc đẩy tăng cường hợp tác, đầu tư, kinh doanh Việt Nam - Hoa Kỳ. Tổng Bí thư khẳng định Việt Nam coi Hoa Kỳ là đối tác có tầm quan trọng chiến lược, trong đó hợp tác kinh tế, thương mại, đầu tư và khoa học, công nghệ tiếp tục là nền tảng và động lực thúc đẩy quan hệ song phương; mong muốn cùng Hoa Kỳ tiếp tục triển khai quan hệ Đối tác Chiến lược toàn diện ngày càng thực chất, đi vào chiều sâu, trong đó tiếp tục thúc đẩy hợp tác kinh tế - thương mại - đầu tư phát triển ổn định, vì lợi ích của người dân và doanh nghiệp hai nước, đóng góp vào hòa bình, ổn định, hợp tác và phát triển thịnh vượng ở khu vực và trên thế giới.

Tổng Bí thư nhấn mạnh sự phát triển quan hệ Việt Nam - Hoa Kỳ có tác động tích cực đến sự phát triển quan hệ của Hoa Kỳ với ASEAN, đề nghị USABC đồng hành cùng các nước ASEAN, thúc đẩy củng cố đoàn kết, hợp tác, phát triển và thịnh vượng của ASEAN, một thị trường lớn còn nhiều tiềm năng cũng là cơ hội đối với doanh nghiệp các nước, trong đó có Hoa Kỳ. Tổng Bí thư chia sẻ để thực hiện hai mục tiêu chiến lược của đất nước: 100 năm thành lập Đảng (năm 2030) và 100 năm thành lập nước (năm 2045), Việt Nam đang tích cực triển khai đồng bộ các cải cách và hoàn thiện thể chế, cơ sở hạ tầng, tinh gọn bộ máy hoạt động hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả, cải cách các thủ tục hành chính để tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp nước ngoài, trong đó có các doanh nghiệp Hoa Kỳ đầu tư, kinh doanh hiệu quả tại Việt Nam. Nhấn mạnh tầm quan trọng của khoa học công nghệ đối với sự phát triển của Việt Nam, Tổng Bí thư đề nghị các doanh nghiệp Hoa Kỳ tiếp tục quan tâm, tăng cường và mở rộng đầu tư tại Việt Nam, đặc biệt là trong các lĩnh vực mà Hoa Kỳ có thế mạnh và Việt Nam có nhu cầu như công nghệ mới nổi, kinh tế số, chuyển đổi xanh, năng lượng tái tạo, logistics…

P.V

Hạnh phúc... *(Tiếp theo trang 1)*

Nếu ai đó hỏi: "Hạnh phúc là gì?", câu trả lời có thể rất khác nhau với từng người. Có người tìm thấy hạnh phúc trong sự đủ đầy vật chất, có người lại tìm thấy trong những phút giây ấm áp bên gia đình, hay đơn giản là trong hành động giúp đỡ người khác. Ở Việt Nam, giữa guồng quay phát triển, hạnh phúc không phải điều xa vời mà được thể hiện qua những câu chuyện bình dị nhưng vô cùng xúc động.

Câu chuyện về cụ bà Nguyễn Thị Lý (80 tuổi ở Hà Nội) là minh chứng cho điều đó. Cả đời bà sống bằng nghề bán trà đá vỉa hè, nhưng không ai biết mỗi tháng bà đều trích một phần thu nhập nhỏ bé của mình để ủng hộ trẻ em nghèo, giúp đỡ những hoàn cảnh khó khăn. Khi được hỏi vì sao làm như vậy, bà chỉ cười hiền: "Hạnh phúc của tôi là được nhìn thấy người khác bớt khổ hơn một chút. Thế là đủ rồi!". Hạnh phúc không nhất thiết phải đến từ sự dư dả, đôi khi nó là sự sẻ chia từ trái tim chân thành.

Hay như câu chuyện của anh Hoàng Văn Thành, một tài xế xe ôm công nghệ tại TP Hồ Chí Minh. Ngày nọ, khi đang trên đường giao hàng, anh vô tình gặp một cụ ông bị lạc đường. Không chần chừ, anh đã tạm dừng công việc, đưa cụ ông về tận nhà dù quãng đường xa và trời đang mưa. Khi cụ ông được đoàn tụ với gia đình, anh Thành mỉm cười rạng rỡ, dù hôm đó anh không kiếm được nhiều tiền. "Được giúp người khác, tôi thấy mình sống có ý nghĩa hơn. Có lẽ, đó là hạnh phúc mà tôi muốn theo đuổi", anh Thành chia sẻ.

Những câu chuyện nhỏ bé ấy gợi lên một suy nghĩ lớn lao: Hạnh phúc không phải là điều xa xỉ, mà là sự sẻ chia, yêu thương và ý thức về cộng đồng. Ở một đất nước đang trên hành trình xây dựng nền văn minh, phồn vinh và hạnh phúc, chính những giá trị ấy đã tạo nên một xã hội tốt đẹp.

Khi Việt Nam ngày càng phát triển, đời sống vật chất của người dân ngày một nâng cao, hạnh phúc cũng được hiện thực hóa thông qua những thành tựu cụ thể. Các chỉ số phát triển con người (HDI), thu nhập bình quân đầu người, tỷ lệ hộ nghèo giảm mạnh - tất cả đều phản ánh một xã hội đang tiến tới sự đủ đầy. Nhưng hơn cả những con số, hạnh phúc đến từ những điều giản dị hơn: Đứa trẻ được đến trường với nụ cười rạng rỡ, một gia đình có nhà ở kiên cố, người nông dân có thể sống tốt từ ruộng đồng mà không phải lo âu về cái ăn, cái mặc…

Năm 2024, Việt Nam được đánh giá là một trong những quốc gia có tốc độ phát triển nhanh nhất khu vực Đông Nam Á. Nhưng điều đáng nói hơn cả là chính phủ không chỉ tập trung vào tăng trưởng kinh tế mà còn đặt trọng tâm vào phát triển bền vững, nâng cao chất lượng cuộc sống, chú trọng đến giáo dục, y tế và phúc lợi xã hội. Những dự án về nhà ở xã hội, chính sách hỗ trợ người lao động, chăm sóc người già, trẻ em nghèo không chỉ giúp cải thiện đời sống mà còn tạo nên một xã hội đầy ắp tình người - nền tảng vững chắc cho một đất nước hạnh phúc.

Một đất nước hạnh phúc không chỉ được đo bằng sự giàu có, mà quan trọng hơn là cách con người cảm nhận và trân trọng cuộc sống. Trong thời đại phát triển nhanh chóng, đôi khi chúng ta dễ bị cuốn vào guồng quay của công việc, áp lực thành công… mà quên đi những giá trị cốt lõi của hạnh phúc. Hạnh phúc không phải là đích đến cuối cùng, mà là hành trình mỗi người tự tạo ra.

Hãy thử một lần nhìn xung quanh, bạn sẽ thấy hạnh phúc hiện hữu trong những điều tưởng như rất đỗi bình thường: Một bữa cơm tối quây quần bên gia đình, một nụ cười của người xa lạ khi bạn giúp đỡ họ, hay đơn giản là cảm giác an yên khi dạo bước trên con phố thân quen… Ở Việt Nam, hạnh phúc không chỉ đến từ những điều lớn lao, mà còn nằm trong từng khoảnh khắc giản dị, trong từng mối quan hệ giữa con người với con người.

Ngày Quốc tế Hạnh phúc 20.3 là dịp để tôn vinh giá trị của hạnh phúc, và còn là cơ hội để mỗi người nhìn lại, trân trọng những gì mình đang có, biết cách lan tỏa niềm vui đến với những người xung quanh. Kỷ nguyên phát triển mới của Việt Nam không chỉ hướng đến sự phồn vinh về kinh tế, mà còn là xây dựng một xã hội nhân văn, nơi mỗi người đều có cơ hội để hạnh phúc. Hạnh phúc không phải là điều xa xỉ, cũng không chỉ dành cho một số ít người. Nó nằm trong từng hành động sẻ chia, trong những mối quan hệ gắn kết, trong sự quan tâm đến cộng đồng. Một đất nước hạnh phúc không phải là một quốc gia giàu có nhất, mà là nơi mà mỗi người dân đều cảm thấy an toàn, đủ đầy và có giá trị.

Ngày 20.3 chính là lời nhắc nhở chúng ta rằng: Hạnh phúc không phải là điều gì quá xa vời, nó hiện diện trong mỗi nụ cười, trong mỗi hành động tốt đẹp mà chúng ta trao cho nhau. Hãy cùng lan tỏa hạnh phúc, không chỉ trong ngày hôm nay, mà trong từng ngày của cuộc sống, để Việt Nam không chỉ là một quốc gia phồn vinh, mà còn là đất nước của những con người biết yêu thương và sẻ chia. ■

An Giang đón Bằng di sản UNESCO và khai hội Vía Bà Chúa Xứ núi Sam

Tỉnh An Giang vừa tổ chức họp báo để thông tin về lễ đón Bằng ghi danh UNESCO cho Lễ hội Vía Bà Chúa Xứ núi Sam là Di sản văn hóa phi vật thể (DSVHPVT) đại diện nhân loại, cùng sự kiện khai hội Vía Bà Chúa Xứ núi Sam năm 2025.

Theo BTC, lễ đón Bằng di sản và khai hội Vía Bà Chúa Xứ núi Sam 2025 sẽ diễn ra vào lúc 19h ngày 19.3 tại Khu du lịch quốc gia núi Sam, phường Núi Sam, TP Châu Đốc, với sự tham gia của khoảng 2.000 đại biểu từ các cơ quan Trung ương và địa phương. Sự kiện không chỉ tôn vinh di sản văn hóa An Giang mà còn quảng bá giá trị lịch sử và văn hóa của địa phương đến du khách trong và ngoài nước. Đây cũng là dịp nâng cao nhận thức cộng đồng về tầm quan trọng của việc bảo tồn và phát huy giá trị DSVHPVT, đồng thời quảng bá bản sắc văn hóa phong phú của các dân tộc Kinh, Hoa, Chăm, Khmer tại An Giang.

Lễ hội Vía Bà Chúa Xứ núi Sam là Di sản văn hóa phi vật thể thứ 16 của Việt Nam được UNESCO ghi danh và là di sản thứ hai của khu vực Nam Bộ, sau nghệ thuật Đờn ca tài tử. Di sản này thuộc các loại hình Lễ hội truyền thống, Tập quán xã hội và tín ngưỡng, Tri thức dân gian của các dân tộc Kinh, Hoa, Khmer, Chăm. Đây là di sản đầu tiên của Việt Nam có sự tham gia của cả các dân tộc đa số và thiểu số, đồng thời là di sản đầu tiên ở Nam Bộ thuộc một địa phương cụ thể là tỉnh An Giang.

T.TRANG

Công trình vi phạm tại nhà cổ Vương Hồng Sển đang tháo dỡ

Tại nhà cổ Vương Hồng Sển (số 11 Nguyễn Thiện Thuật, phường 14, quận Bình Thạnh, TP.HCM), công trình xây dựng trái phép đang được tháo dỡ. Khu vực này hiện ngổn ngang với gạch đá và các vật dụng sinh hoạt, trong khi một số hộ dân đã di dời tài sản khỏi khu vực.

Trước đó, vào ngày 3.3, Chủ tịch UBND phường 14 đã ký thông báo cưỡng chế tháo dỡ công trình vi phạm tại nhà cổ Vương Hồng Sển, yêu cầu các hộ dân di dời tài sản trước ngày 15.3. Nếu không tự giác thực hiện, UBND phường sẽ tiến hành cưỡng chế theo quy định của pháp luật. Theo thông tin từ UBND phường 14, nhiều hộ dân đã thực hiện di dời, và đến ngày 25.3 tới, công tác tháo dỡ công trình vi phạm sẽ hoàn tất, bàn giao lại mặt bằng trống.

Đây là bước tiếp theo trong quá trình xử lý vi phạm tại khu vực nhà cổ Vương Hồng Sển, sau khi Tòa án nhân dân TP.HCM quyết định đình chỉ vụ án dân sự liên quan đến tranh chấp quyền sở hữu tài sản giữa bà Vương Hồng Liên Hương (cháu nội học giả Vương Hồng Sển) và UBND TP.HCM vào tháng 10.2024. Vụ án này đã được bà Vương Hồng Liên Hương xin rút yêu cầu khởi kiện.

Hiện UBND quận Bình Thạnh đang tích cực phối hợp với các cơ quan chức năng để tháo dỡ công trình vi phạm và bảo vệ di sản văn hóa của TP.HCM.

ANH HUY

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

"Bộ máy phải tinh gọn, dữ liệu phải kết nối, quản trị phải thông minh"

Sáng qua 18.3 tại trụ sở Chính phủ, Thủ tướng Phạm Minh Chính, Trưởng ban Ban Chỉ đạo của Chính phủ về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và Đề án 06, chủ trì và chỉ đạo Phiên họp thứ nhất của Ban Chỉ đạo.

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu kết luận Phiên họp — Ảnh: NHẬT BẮC

Phiên họp diễn ra theo hình thức trực tiếp và kết nối trực tuyến tới các Bộ, ngành và 63 tỉnh, thành phố trên cả nước. Phát biểu kết luận, Thủ tướng Phạm Minh Chính một lần nữa nhấn mạnh tầm quan trọng của phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, cải cách hành chính và triển khai Đề án 06, những việc "không làm không được, nhưng làm phải có hiệu quả, chuyển mạnh mẽ từ nhận thức thành hành động, mang lại kết quả cụ thể, lợi ích cho quốc gia, dân tộc, cho nhân dân"...

Bên cạnh những kết quả đạt được, Thủ tướng chỉ rõ những tồn tại, hạn chế và các nhiệm vụ... Thủ tướng nêu rõ năm quan điểm, tư tưởng chỉ đạo: Thứ nhất, cải cách bộ máy hành chính và phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số gắn bó chặt chẽ với nhau, thúc đẩy, hỗ trợ lẫn nhau, lấy người dân, doanh nghiệp làm trung tâm, chủ thể. Thứ hai, cải cách bộ máy hành chính, khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số là yêu cầu khách quan, lựa chọn chiến lược, ưu tiên hàng đầu, "không làm không được". Thứ ba, "Đảng lãnh đạo, Chính phủ thống nhất, Quốc hội đồng tình, nhân dân ủng hộ, Tổ quốc mong đợi thì chỉ bàn làm, không bàn lùi"; làm có trọng tâm, trọng điểm, không dàn trải, không nửa vời, làm việc nào ra việc đó, làm việc nào dứt việc đó. Thứ tư, cương quyết chuyển đổi trạng thái từ bị động tiếp nhận, giải quyết thủ tục hành chính sang trạng thái chủ động, tích cực phục vụ nhân dân, doanh nghiệp. Thứ năm, khen chê rõ ràng, kịp thời, đúng lúc, hiệu quả.

Đi đôi với năm quan điểm, tư tưởng chỉ đạo là ba công việc quan trọng: (1) Thực hiện đẩy mạnh số hóa quốc gia; (2) Cắt giảm và đơn giản hóa thủ tục hành chính không có giới hạn, làm càng nhiều càng tốt; (3) Phát triển công dân số toàn diện. Tinh thần là "bộ máy phải tinh gọn, dữ liệu phải kết nối, quản trị phải thông minh". Cùng với đó là ba nhiệm vụ trọng tâm vừa trước mắt vừa lâu dài: (1) Hoàn thiện thể chế thông thoáng, trước mắt đề xuất Quốc hội dùng một luật sửa nhiều luật; (2) Phát triển hạ tầng phải thông suốt, đẩy mạnh phát triển phủ sóng 5G, hệ thống cáp quang, vệ tinh, đặc biệt là cơ sở dữ liệu; (3) Các cấp, các ngành, địa phương, doanh nghiệp, cơ sở giáo dục và đào tạo xây dựng và triển khai kế hoạch đào tạo nhân lực (từ bình dân học vụ số tới nâng cao, chuyên nghiệp, chất lượng cao). Chỉ rõ ba nhiệm vụ cụ thể cần tập trung thực hiện, Thủ tướng yêu cầu: Xử lý các văn bản hành chính và nhất là thủ tục hành chính trên môi trường số; đẩy mạnh, phổ cập thanh toán không dùng tiền mặt, với lộ trình cụ thể để cần làm tốt hơn nữa; đẩy mạnh thu thuế điện tử, áp dụng hóa đơn điện tử khởi tạo từ máy tính tiền, nhất là với dịch vụ ăn uống và bán lẻ.

Về phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, Thủ tướng yêu cầu xây dựng và trình ban hành Chương trình Quốc gia phát triển công nghệ và công nghiệp chiến lược, bao gồm phát triển hệ thống các trung tâm nghiên cứu, thử nghiệm, các phòng thí nghiệm trọng điểm quốc gia, tập trung cho công nghệ chiến lược. Xây dựng Đề án hình thành các doanh nghiệp công nghệ chiến lược quy mô lớn trong nước để phát triển hạ tầng số, nhân lực số, dữ liệu số, công nghệ chiến lược, an toàn an ninh mạng. Xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ thành lập Quỹ đầu tư phát triển công nghiệp chiến lược. Xây dựng Chương trình phát triển Chính phủ số và triển khai Chính phủ không giấy tờ và thực hiện chỉ đạo, điều hành trên môi trường điện tử dựa trên dữ liệu.

Đưa Trung tâm dữ liệu quốc gia đi vào hoạt động trong năm 2025, các Bộ ngành, địa phương xây dựng cơ sở dữ liệu của mình; sớm mở sàn giao dịch dữ liệu số; đẩy mạnh phát triển hệ thống truyền dẫn dữ liệu qua vệ tinh; cáp quang băng thông rộng tốc độ cao… Về cải cách hành chính, Thủ tướng yêu cầu tiếp tục đẩy mạnh cung cấp, nâng cao chất lượng, hiệu quả cung cấp dịch vụ công trực tuyến, gắn với sắp xếp đơn vị hành chính, không để ách tắc công việc. Đẩy mạnh cắt giảm và xóa bỏ TTHC; chuyển trạng thái "xin" cung cấp dịch vụ công sang trạng thái "chủ động" cung cấp dịch vụ công cho người dân. Trong năm 2025, 100% các sân bay, bến cảng, cửa khẩu ứng dụng công nghệ sinh trắc, nền tảng VNeID. Để đẩy mạnh triển khai Đề án 06, Thủ tướng chỉ đạo bám sát Chỉ thị số 07/CT-TTg, xây dựng Kế hoạch triển khai, có giải pháp cụ thể, lộ trình chi tiết, đảm bảo "rõ người, rõ việc, rõ thời gian, rõ trách nhiệm, rõ kết quả", gắn trách nhiệm của từng cơ quan, cá nhân cụ thể.

Các Bộ, ngành thực hiện cắt giảm thành phần hồ sơ đối với 324 TTHC có thông tin giấy đã được tích hợp trên tài khoản định danh điện tử; hoàn thành trong Quý II/2025. Các địa phương khẩn trương hoàn thành số hóa dữ liệu hộ tịch, dữ liệu đất đai, chủ động nghiên cứu phương án tái sử dụng dữ liệu đã số hóa để thực hiện đơn giản hóa đối với 200 TTHC theo thẩm quyền (có 10 địa phương: Bình Dương, Đồng Nai, Bà Rịa - Vũng Tàu, TP.HCM, Bắc Giang, Hà Nam, Nam Định, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Khánh Hòa đã khai thác dữ liệu đất đai trong giải quyết thủ tục đăng ký cư trú).

P.V (tổng hợp)

Nâng tầm công tác lý luận của Đảng

Hội thảo quốc gia "Công tác lý luận của Đảng và những định hướng nghiên cứu quan trọng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045" do Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương phối hợp với Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Tạp chí *Cộng sản*, Hội đồng Lý luận Trung ương tổ chức ngày 17.3 tại Hà Nội.

Phát biểu chỉ đạo Hội thảo, Thường trực Ban Bí thư Trung ương Đảng Trần Cẩm Tú đánh giá cao ý nghĩa, tầm quan trọng của Hội thảo, nhất là trong bối cảnh toàn Đảng, toàn hệ thống chính trị và nhân dân cả nước đang chuẩn bị tâm thế, khát vọng để bước vào Kỷ nguyên mới, phát triển giàu mạnh và thịnh vượng của dân tộc. Thường trực Ban Bí thư Trần Cẩm Tú nhấn mạnh yêu cầu không ngừng đổi mới, tiếp tục nâng tầm tư duy, trí tuệ, bản lĩnh của Đảng; có cách làm mới, đột phá trong nhận thức lý luận, không ngừng phát triển và hoàn thiện hệ thống lý luận, để xây dựng các quyết sách chiến lược, khơi dậy, phát huy mạnh mẽ sức mạnh, tinh thần và ý chí con người Việt Nam, dân tộc Việt Nam, bứt tốc, bứt phá trong công cuộc xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước nhanh và bền vững…

Kết luận Hội thảo, Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa khẳng định, các ý kiến phát biểu, tham luận tại Hội thảo đã thể hiện rõ tinh thần khoa học sâu sắc, tâm huyết và trách nhiệm; góp phần cung cấp cơ sở lý luận và thực tiễn tin cậy, tạo sự thống nhất và nâng cao nhận thức về công tác lý luận của Đảng. Hội thảo thống nhất cao trong đánh giá những kết quả đạt được sau 10 năm thực hiện Nghị quyết số 37-NQ/TW gắn với tổng kết một số vấn đề lý luận và thực tiễn về công cuộc đổi mới theo định hướng xã hội chủ nghĩa trong 40 năm qua ở Việt Nam. Nghị quyết số 37-NQ/TW đã được triển khai thực hiện bài bản, nghiêm túc; dân chủ trong nghiên cứu lý luận được coi trọng, môi trường hoạt động lý luận có sự đổi mới tiến bộ hết sức mạnh mẽ.

Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương ghi nhận những ý kiến, tham luận, thảo luận sâu sắc, tâm huyết, trách nhiệm; đề xuất các giải pháp thiết thực nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác lý luận đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. "Bối cảnh, tình hình và yêu cầu mới đang đặt ra nhiều nhiệm vụ mới cho công tác xây dựng Đảng nói chung, công tác lý luận của Đảng nói riêng, đòi hỏi chúng ta phải kiên định lập trường, lý tưởng cách mạng, có quyết tâm chính trị cao, đồng thời cần tiếp tục phát huy dân chủ, sáng tạo, cách mạng trong nghiên cứu và triển khai công tác lý luận", ông Nguyễn Trọng Nghĩa nhấn mạnh. Kết quả thu được của Hội thảo sẽ được Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương tổng hợp, chắt lọc để bổ sung, nâng cao chất lượng Đề án tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết 37-NQ/TW và trình Bộ Chính trị trong tháng 3 năm 2025.

Ban Chỉ đạo và Ban Tổ chức Hội thảo tiếp thu nghiêm túc những ý kiến sâu sắc của đồng chí Thường trực Ban Bí thư, nhất là những định hướng, gợi mở nhiệm vụ và nội dung nghiên cứu lớn từ nay đến giữa thế kỷ XXI, nhằm cung cấp luận cứ, luận chứng cho việc hoạch định và triển khai những quyết sách mang tính chiến lược của Đảng và Nhà nước trong giai đoạn cách mạng có tính lịch sử của dân tộc.

NGUYỄN ANH

KỶ NIỆM 16 NĂM NGÀY THÀNH LẬP VÙNG 2 HẢI QUÂN (19.3.2009 - 19.3.2025):

Dáng đứng Việt Nam ngoài bãi cạn Cà Mau

● Bài, ảnh: MAI THẮNG

Ngoài thềm lục địa phía Nam của Tổ quốc có một nhà giàn DK1 được coi là "Nhà giàn ở cuối chân trời" mang tên DK1/10. 31 năm qua, DK1/10 tồn tại không chỉ với tư cách là "cột mốc chủ quyền quốc gia trên biển", mà còn trụ vững như dáng đứng Việt Nam giữa ngàn khơi Tổ quốc.

Cột mốc sống giáp đường biên ba nước

Trong hệ thống nhà giàn DK1, DK1/10 là Nhà giàn xa nhất cách trung tâm TP Vũng Tàu (Bà Rịa - Vũng Tàu) hơn 600 hải lý. Đây cũng được gọi là nhà giàn ở "cuối chân trời" vì tiếp giáp vùng lãnh hải của ba quốc gia là Việt Nam, Philippines và Malaysia. Hiện tại DK1/10 là nhà dàn duy nhất "một thân" đóng trên bãi san hô ngầm thuộc tỉnh Cà Mau. Gọi là "một thân" bởi chưa được nâng cấp xây dựng mới như 14 nhà giàn khác.

Nhà giàn DK1/10 được xây dựng năm 1994, đóng trên bãi cạn san hô ngầm thuộc tỉnh Cà Mau. Nhiệm vụ chủ yếu của nhà giàn này là làm điểm tựa cho ngư dân các tỉnh miền Tây Nam Bộ ra đánh bắt hải sản, thu thập khí tượng thủy văn, bảo vệ môi trường biển khu vực đường lãnh hải tiếp giáp vùng biển quốc tế. Do đóng quân tiếp giáp biển Philippines và Malaysia, nên nhiệm vụ của cán bộ chiến sĩ ở nhà giàn này khá đặc biệt so với các nhà giàn khác. Ngoài huấn luyện sẵn sàng chiến đấu trụ vững nơi đầu sóng ngọn gió bảo vệ chủ quyền biển đảo, đặc biệt luyện chống biệt kích người nhái xâm nhập từ vùng biển tiếp giáp giữa Philippines và Malaysia, cán bộ chiến sĩ ở nhà giàn còn thường xuyên làm nhiệm vụ với các đơn vị Quân khu 9 (Bộ Quốc phòng) để đón các chuyến bay quân sự từ sân quân sự Trà Nóc - Cần Thơ ra luyện tập cách hạ cánh giữa biển khơi.

Trắc thủ ra đa, thiếu tá Nguyễn Văn Tài cho biết, quản lý của vùng biển rộng lớn và để không sót lọt mục tiêu, hệ thống radar của nhà giàn liên tục quét trên mặt biển phòng trừ có biệt kích người nhái đột nhập vào nhà giàn. Tổ chức gác đêm quan sát 24/24, kịp thời xử lý các tình huống bất thường xảy ra. Trong bất kỳ điều kiện hoàn cảnh nào cũng không được phép lơ là mất cảnh giác.

Chỉ huy trưởng nhà giàn DK1/10, đại uý Nguyễn Đình Đức cho biết, nằm trong hệ thống DK1, nhưng DK1/10 là nhà giàn khá đặc biệt. Thời tiết ở đây bị ảnh hưởng liên tục gió chướng và gió mùa Tây Nam nên khí hậu khô rát quanh năm. Nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu của cán bộ chiến sĩ cũng có những yêu cầu cao hơn so với các nhà giàn khác. "Sống giữa vùng biển giáp ranh của ba nước Việt Nam, Philippines và Malaysia, tàu thuyền đi lại nhiều và có nguy cơ bất ổn định cao, nên cán bộ chiến sĩ ngày đêm nêu cao tinh thần cảnh giác cao độ, phối hợp chặt chẽ với các tàu trực, thường xuyên tổ chức quan sát mặt biển, phát hiện mục tiêu từ sớm, từ xa, kịp thời báo cáo cấp trên và xử lý. DK1/10 cũng là điểm tựa vững chắc cho bà con ngư dân ra đánh bắt thủy, hải sản. Hằng năm có từ 20-50 lượt ghe thuyền của ngư dân các tỉnh miền Tây Nam Bộ hoạt động đánh bắt đều được nhà giàn đăng ký, hướng dẫn đánh bắt trong vùng biển Việt Nam, tuyệt đối không được khai thác nơi vùng biển giáp ranh, chồng lấn với các vùng biển nước ngoài. Qua đó tuyên truyền cho bà con ngư dân các chủ trương ưu đãi của nhà nước, khi xảy ra tình huống bất trắc trên biển, nhanh chóng liên lạc với nhà giàn và tàu trực để được ứng cứu kịp thời", đại úy Đức chia sẻ.

Nhà giàn "đi trước, về sau"

Do đóng quân ngoài vùng biển xa nhất của Tổ quốc, nên khi tổ chức thay quân bao giờ cũng sớm hơn và khi đón quân về đất liền sẽ muộn hơn so với các nhà giàn khác.

Hiện nay, các nhà giàn DK1 tổ chức thay quân làm hai đợt vào tháng 3 và tháng 10 trong năm. Do đóng quân ở "góc biển chân trời" nên cán bộ chiến sĩ đi làm nhiệm vụ ở nhà giàn DK1/10 bao giờ cũng đi trước riêng lẻ một chuyến tàu. Khi có chiến sĩ hoàn thành nghĩa vụ được về đất liền, bao giờ cán bộ chiến sĩ cũng xuống tàu sau cùng, sau khi tàu trực đã đón người, hàng từ các nhà giàn khác. DK1/10 cũng được coi là "nhà giàn thiệt thòi". Vào mùa biển lặng từ tháng 3 đến tháng 6 hằng năm, 14 nhà giàn khác thường được đón các đoàn đại biểu ra thăm và biểu diễn văn nghệ cho cán bộ chiến sĩ xem. Do ở quá xa so các nhà giàn khác, nên DK1/10 ít khi được đón các đoàn khách từ đất liền tới. Do vậy, cán bộ chiến sĩ ở nhà giàn này "rất thèm văn công biểu diễn".

Nhà giàn DK1/10 kiêu hãnh giữa vùng biển Cà Mau

Thiếu tá Lê Đình Tiến, Chính trị viên chia sẻ: "DK1/10 là nhà giàn "một thân", chỗ ăn, nghỉ, sinh hoạt, huấn luyện của bộ đội khá chật hẹp. Hệ thống nước ngọt cũng không được dồi dào so với các nhà giàn khác. Song với tinh thần chủ động khắc phục khó khăn, quyết tâm bám trụ vững vàng nơi đầu sóng ngọn gió, ngoài huấn luyện sẵn sàng chiến đấu, bảo vệ vùng biển được phân công, cán bộ chiến sĩ chúng tôi tăng gia trồng rau xanh, tổ chức câu cá nâng cao đời sống vật chất tinh thần cho bộ đội. Hệ thống thông tin, tuyên truyền cũng được nâng cấp, đổi mới. Giữa biển khơi, có thể nói chuyện với người thân đất liền bình thường. Cán bộ chiến sĩ rất yên tâm tư tưởng và quyết tâm hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao".

Tháng 3 mùa biển lặng. Vùng biển Cà mau phẳng như mặt gương. Từ tàu tuần tiễu, nhìn nhà giàn DK1/10 như đóa sen khổng lồ in hình xuống biển, trên đó là những người lính khoác "áo vằn cánh sóng" đang ngày đêm thầm lặng dâng hiến tuổi thanh xuân của mình cho bình yên của chủ quyền biển đảo. Tất cả chúng tôi tự hào về những người lính DK1. Các anh như những dáng đứng Việt Nam đẹp đẽ kiêu hùng nhất giữa biển trời đất mẹ phía ngàn khơi của Tổ quốc.■

Các chiến sĩ tập thể dục buổi sáng

Làng nghề gỗ mỹ nghệ Thiết Úng là Điểm du lịch

UBND TP Hà Nội đã ban hành Quyết định về việc công nhận Điểm du lịch làng nghề gỗ mỹ nghệ Thiết Úng, xã Vân Hà, huyện Đông Anh. Theo Quyết định, UBND xã Vân Hà có trách nhiệm thực hiện tổ chức quản lý, khai thác, phát triển điểm du lịch theo đúng quy định của Luật Du lịch và các văn bản pháp luật liên quan. Các Sở, ngành: Du lịch, VHTT, Nông nghiệp và Môi trường, Xây dựng, Khoa học và Công nghệ, Y tế, Tài chính, Công an thành phố Hà Nội, UBND huyện Đông Anh, xã Vân Hà có trách nhiệm hướng dẫn, tổ chức quản lý, khai thác và đầu tư xây dựng Điểm du lịch làng nghề gỗ mỹ nghệ theo đúng quy định, bảo đảm phát triển bền vững, hiệu quả.

Vân Hà là làng nghề sản xuất gỗ nổi tiếng của huyện Đông Anh và các tỉnh phía Bắc. Trong những năm qua, làng nghề này chuyển mình rõ nét, sản phẩm được tiêu thụ mạnh tại thị trường trong nước và xuất khẩu. Nghề gỗ trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của địa phương. Hiện tại, toàn xã Vân Hà có 60% số hộ gia đình sản xuất, kinh doanh và làm nghề chạm khắc gỗ. Các cơ sở sản xuất được phân bố tại 5 thôn trong xã. Đặc biệt, xã có 14 nghệ nhân được UBND TP Hà Nội công nhận; 48 thành viên là đại diện các hộ sản xuất và doanh nghiệp sản xuất đồ gỗ trên địa bàn… Tham gia Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP), Vân Hà có 31 sản phẩm gỗ mỹ nghệ được công nhận sản phẩm OCOP 3-4 sao.

Sản phẩm đồ gỗ Vân Hà đa dạng về chủng loại, từ nội thất (tủ, đồ thờ, bàn ghế) đến các bức tượng, tranh phù điêu... Các mặt hàng được khách hàng trong và ngoài nước rất ưa chuộng. Một số sản phẩm đạt giải cao trong các cuộc thi thiết kế mẫu sản phẩm thủ công mỹ nghệ, được bình chọn là sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu cấp thành phố và khu vực.

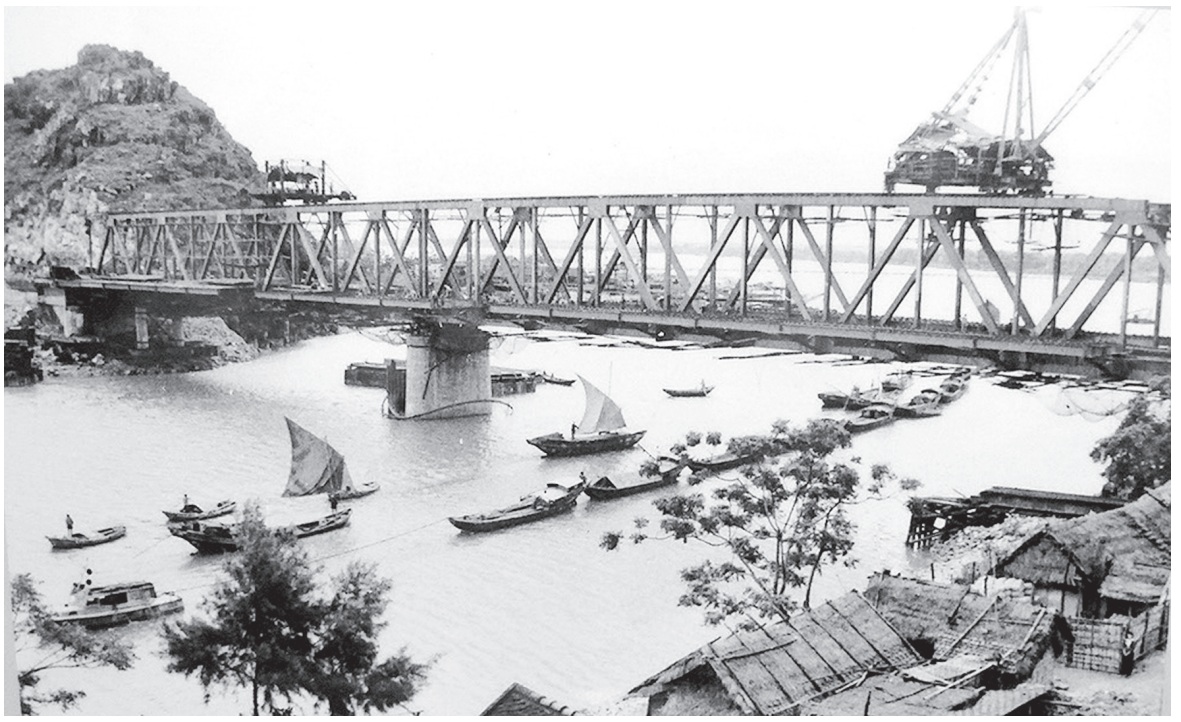
T.BÌNH

KỶ NIỆM 60 NĂM HÀM RỒNG CHIẾN THẮNG (1965-2025):

Vang mãi bản anh hùng ca bất tử

● **NGUYỄN LINH**

Hàm Rồng chiến thắng cách đây 60 năm đã trở thành một biểu tượng anh hùng của cuộc chiến tranh nhân dân chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ với sự tổ chức và lãnh đạo tài tình về quân sự của Đảng ta.

Hàm Rồng chiến thắng - Bản anh hùng ca bất tử **Ảnh tư liệu**

Bị thất bại ở chiến trường miền Nam, cuối năm 1964, đầu năm 1965, đế quốc Mỹ vạch kế hoạch ném bom miền Bắc. Xác định từ Hà Nội vào đường mòn Hồ Chí Minh có 60 điểm tắc, trong đó Hàm Rồng được xem là "điểm tắc lý tưởng", là "đầu mút của khu vực cán xoong". Phá sập cầu Hàm Rồng, Mỹ sẽ cắt đứt được mạch máu giao thông Bắc - Nam đồng thời phá hoại nền kinh tế Thanh Hóa, làm suy yếu vai trò của hậu phương đối với tiền tuyến miền Nam.

Với âm mưu cắt đứt sự chi viện Bắc - Nam, cô lập Hàm Rồng và tập trung đánh dứt điểm Hàm Rồng, chỉ trong hai ngày 3 - 4.4.1965, quân Mỹ đã sử dụng 174 lần tốp máy bay, 454 lần chiếc máy bay, ném xuống địa bàn tỉnh Thanh Hóa 627 quả bom phá, 58 quả bom nổ chậm (gồm các loại từ 500 đến 1.000 kg) cùng hàng trăm tên lửa, rốc-két vào các khu vực trọng điểm của Thanh Hóa. Riêng khu vực Hàm Rồng - Nam Ngạn - Yên Vực, đế quốc Mỹ đã bổ nhào 85 lần, cắt bom bắn phá 80 lần, ném 350 quả bom, bắn 149 quả đạn rốc-két.

Phát huy truyền thống trung dũng, kiên cường, quân và dân Nam Ngạn - Hàm Rồng vừa bám đất, bám làng tăng gia sản xuất, vừa trực tiếp chiến đấu và phục vụ chiến đấu. Trong hai ngày này, Thanh Hóa đã bắn rơi 47 máy bay các loại, trong đó riêng quân và dân khu vực Hàm Rồng bắn rơi 31 chiếc, bắt sống nhiều giặc lái, bảo vệ an toàn cầu Hàm Rồng, khiến cho dư luận nước Mỹ xôn xao, bạn bè yêu chuộng công lý và hòa bình trên toàn thế giới khâm phục.

Cuộc chiến tranh phá hoại miền Bắc lần thứ nhất của đế quốc Mỹ kéo dài 4 năm với hơn 1.000 ngày đêm xung trận. Trên mảnh đất Hàm Rồng lịch sử, mỗi ngọn núi, dòng sông, cánh đồng, nhà máy, mỗi xóm làng thân yêu đều là mục tiêu đánh phá của kẻ thù. Tiếp đó, trong cuộc chiến tranh phá hoại lần thứ 2 của Mỹ (từ ngày 26.12.1971 đến ngày 15.1.1973), đế quốc Mỹ đã sử dụng những phương tiện chiến tranh hiện đại từ máy bay chiến lược B52, đến tên lửa Tà-lốc, bom xuyên, bom la-de... tập trung rải xuống Hàm Rồng.

Qua 2 cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, riêng quân và dân Hàm Rồng, đã bắn rơi 117 máy bay, bảo vệ cầu, bảo đảm giao thông thông suốt, đẩy mạnh sản xuất góp phần xứng đáng cùng quân dân cả nước, đưa cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước đến thắng lợi hoàn toàn.

Bộ đội và nhân dân kéo pháo vào trận địa Hàm Rồng **Ảnh tư liệu**

Từ trong khói lửa ác liệt của Hàm Rồng anh hùng, đã có nhiều tấm gương chiến đấu kiên cường, anh dũng, giữa lúc bom đạn địch đang dội xuống dày đặc, dân quân Yên Vực (Hoằng Long) vẫn chèo thuyền vượt sông Mã chở đạn dược cho bộ đội cao xạ, nữ anh hùng Ngô Thị Tuyển vượt đạn bom vác 98 kg đạn nặng gấp đôi trọng lượng cơ thể mình tiếp cho bộ đội, 6 nữ đồng chí trong tổ cứu thương của Nhà máy Điện Hàm Rồng luôn có mặt bên mâm pháo băng bó cho thương binh tiếp đạn cho bộ đội, các cụ già Nam Ngạn vẫn nổi lửa nấu cơm, canh, cả nhà sư chùa Mật Đa cũng tiếp tế, cứu thương cho bộ đội... Trong thành tích chung đó, nhiều tập thể, cá nhân được phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân, Anh hùng Lao động cùng hàng trăm Bằng khen, Huân huy chương các loại...

Sau 60 năm, Hàm Rồng đang chuyển mình vươn lên cùng cả nước trong công cuộc đổi mới. Cầu Hàm Rồng vẫn sừng sững, hiên ngang nối đôi bờ sông Mã, cho những chuyến tàu ra Bắc vào Nam. Nhằm ôn lại sự kiện lịch sử hào hùng, những chiến công oanh liệt, truyền thống yêu nước, ý chí kiên cường, bất khuất của quân và dân Hàm Rồng, tới đây tỉnh Thanh Hóa sẽ tổ chức chuỗi các hoạt động ý nghĩa, thiết thực kỷ niệm 60 năm Hàm Rồng chiến thắng.

Theo đó, lễ kỷ niệm tổ chức vào 20h ngày 3.4 tại Trung tâm hội nghị TP Thanh Hóa với quy mô cấp tỉnh và được truyền hình trực tiếp trên sóng Đài Phát thanh và Truyền hình Thanh Hóa. Trước và sau lễ kỷ niệm là chuỗi hoạt động gồm: Lễ dâng hoa, dâng hương, lễ cầu siêu cho các Anh hùng liệt sĩ; Lễ khánh thành Công viên tưởng niệm các giáo viên, học sinh hy sinh tại đê sông Mã và các công trình chào mừng kỷ niệm 60 năm Hàm Rồng chiến thắng; Chương trình gặp tri ân các gia đình Anh hùng liệt sĩ; gặp mặt các Anh hùng Lực lượng vũ trang, cựu chiến binh, cựu dân quân và các lực lượng trực tiếp tham gia chiến đấu và phục vụ chiến đấu bảo vệ cầu Hàm Rồng; Tổ chức cho Nhân dân và du khách tham quan các di tích lịch sử cách mạng tại Khu di tích lịch sử văn hóa Hàm Rồng.

Bên cạnh đó là chuỗi các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao như Liên hoan nghệ thuật quần chúng tỉnh Thanh Hóa chào mừng 60 năm Hàm Rồng chiến thắng và 50 năm Giải phóng miền Nam thống nhất đất nước; Giải chạy bán Marathon với chủ đề "Hàm Rồng - Dấu ấn lịch sử, bước chân tương lai". ■

Bệnh nhân ở Cao Bằng tử vong nghi liên quan đến bệnh sởi

Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Cao Bằng vừa thông tin, bệnh nhân Hoàng A.Q (sinh năm 2023, trú tại Bản Oóng, xã Sơn Lập, huyện Bảo Lạc) đến khám và điều trị tại Trung tâm Y tế huyện Pác Nặm (Bắc Kạn) đã tử vong ngày 10.3, nghi liên quan đến bệnh sởi.

Cụ thể, bệnh nhân Q phát bệnh từ ngày 7.3 nhưng đến 9 giờ 30 phút, ngày 10.3 mới được đưa vào viện trong tình trạng bệnh nặng, da xanh nhợt, môi khô tím tái, mắt trũng sâu do mất nước nặng, không đáp ứng khi gọi hỏi. Bệnh nhân được chẩn đoán suy hô hấp cấp, viêm phổi, sốt cao, mất nước nặng và theo dõi sởi (bệnh nhân chưa được lấy mẫu xét nghiệm). Mặc dù đã được cấp cứu và điều trị tích cực, nhưng tình trạng bệnh không cải thiện, bệnh nhân tử vong vào tối 10.3. Nguyên nhân tử vong được xác định do đến viện muộn, biến chứng viêm phổi nặng, suy hô hấp cấp và mất nước nghiêm trọng.

Sở Y tế, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Cao Bằng đã chỉ đạo các đơn vị tăng cường các biện pháp phòng, chống dịch, đồng thời đề xuất Viện Vệ sinh Dịch tễ Trung ương cấp bổ sung vắc xin sởi để tổ chức chiến dịch tiêm chủng phòng bệnh sởi; khuyến cáo người dân khi có dấu hiệu mắc bệnh cần đến ngay cơ sở y tế để được thăm khám và điều trị kịp thời, hạn chế biến chứng nguy hiểm.

THU MINH

Đà Nẵng xử phạt 11 tài xế vượt đèn đỏ

Công an TP Đà Nẵng đã ra quyết định xử phạt với 11 tài xế lái dàn siêu xe ngang nhiên vượt đèn đỏ hôm 16.3. Trước đó, mạng xã hội đăng clip ghi lại hình ảnh 8 siêu xe trên một tuyến đường trung tâm Đà Nẵng ngang nhiên vượt đèn đỏ, gây xôn xao dư luận. Nắm bắt vấn đề, Công an TP Đà Nẵng vào cuộc điều tra và phát hiện dàn siêu xe này có đến 11 chiếc.

Hôm 16.3, đoàn xe này xuất phát từ sân bay Đà Nẵng đi qua tuyến đường Nguyễn Văn Linh, đến điểm giao với đường Phan Châu Trinh thì gặp đèn đỏ. Tuy nhiên, các tài xế trong đoàn vẫn điều khiển phương tiện ngang nhiên vượt đèn đỏ trước sự bất bình của nhiều người. Ngày 17.3, Phòng Cảnh sát Giao thông, Công an TP Đà Nẵng đã mời các bên liên quan đến làm việc. Tại đây, ông K (người tổ chức sự kiện có đoàn siêu xe) và các tài xế thừa nhận lỗi vi phạm và gửi lời xin lỗi đến công chúng. Cơ quan chức năng đã xử phạt tài xế điều khiển 8 ô tô, 3 mô tô trong đoàn với tổng số tiền 167 triệu đồng, tạm giữ 11 giấy phép lái xe và tiếp tục xử lý vụ việc theo quy định của pháp luật.

L.HƯƠNG

QUẢNG NINH:

Đột phá từ chiến lược nâng cao chất lượng dịch vụ

● HOÀNG OANH

Năm 2025, Quảng Ninh đặt mục tiêu đón 20 triệu lượt khách du lịch, trong đó khách quốc tế 4,5 triệu lượt, tổng thu từ du lịch đạt 55.000 tỉ đồng. Theo Sở VHTTDL Quảng Ninh, trong 2 tháng đầu năm 2025, các điểm đến, di tích, danh thắng của Quảng Ninh đón trên 3,7 triệu lượt khách du lịch, tăng 27% so với cùng kỳ năm 2024. Tổng thu từ du lịch đạt trên 8.300 tỉ đồng, tăng 8% so với cùng kỳ năm 2024; khách du lịch quốc tế đến Quảng Ninh đạt 740.000 lượt.

Quảng Ninh tập trung thu hút thị trường khách chi tiêu cao — Ảnh: HÀ HẢI

Đẩy mạnh quảng bá, thu hút khách chi tiêu cao

Với những mục tiêu trên, Quảng Ninh dự kiến tổ chức 24 chương trình, sự kiện quy mô quốc tế, quốc gia, cấp tỉnh và gần 170 chương trình, sự kiện quảng bá du lịch cấp địa phương nhằm thu hút du khách du lịch năm 2025. Nổi bật là một số chương trình như: Chương trình Carnaval Hạ Long 2025 (diễn ra vào dịp 30.4-1.5), Cuộc thi hoa hậu Biển Việt Nam toàn cầu 2025 (diễn ra vào tháng 5-6)… Đặc biệt, chương trình "Nghệ thuật vì khí hậu - Hạ Long 2025" (Art for Climate Festival - Halong 2025) sẽ được tổ chức chủ yếu tại TP Hạ Long, diễn ra từ tháng 2 đến tháng 6 với 20 hoạt động chia làm 3 đợt.

Thời gian qua, ngoài việc tập trung vào việc gia tăng số lượng khách, tỉnh Quảng Ninh còn chú trọng đến chất lượng du lịch. Cùng với các sản phẩm truyền thống đã làm nên thương hiệu cho du lịch Quảng Ninh. Hiện nay, Quảng Ninh đang tập trung đổi mới sản phẩm du lịch theo hướng chất lượng cao, có khả năng cạnh tranh, phát huy lợi thế vịnh Hạ Long, vịnh Bái Tử Long. Đồng thời, khai thác mạnh phân khúc khách hạng sang, có mức chi tiêu cao nhằm tăng mạnh doanh thu về du lịch.

Để thu hút thị trường khách quốc tế, ngành Du lịch Quảng Ninh cũng sẽ đẩy mạnh các chương trình quảng bá xúc tiến tại nước ngoài; làm việc, ký kết hợp tác với các doanh nghiệp lữ hành uy tín trong và ngoài nước; tổ chức đón các đoàn doanh nghiệp lữ hành, báo chí quốc tế đến khảo sát, tuyên truyền về du lịch Quảng Ninh; xây dựng các chương trình du lịch, gói sản phẩm phục vụ khách…

Nâng cao trải nghiệm cho du khách

Dự kiến ngày 30.4, tàu biển Pacific World do công ty Peace Boat (Nhật Bản) quản lý điều hành sẽ đưa khoảng 1.600 du khách, chủ yếu là khách Nhật Bản đến Quảng Ninh. Trong hải trình này, cảng tàu khách quốc tế Hạ Long là cảng đầu tiên tàu cập bến sau khi khởi hành từ Nhật Bản. Đây cũng là lần đầu tiên, tỉnh Quảng Ninh đón tàu biển theo hình thức charter (thuê nguyên chuyến) đưa khách du lịch từ Nhật Bản đến Hạ Long, mở ra cơ hội thúc đẩy các tuyến du lịch tàu biển kết nối các cảng của Nhật Bản với Quảng Ninh.

Nhật Bản được xác định là một trong những thị trường khách quốc tế trọng điểm của du lịch Quảng Ninh. Thời gian qua, nhiều hoạt động xúc tiến, quảng bá, trao đổi nguồn khách du lịch từ thị trường này đã được triển khai, tuy nhiên lượng khách Nhật Bản đến du lịch Quảng Ninh hiện còn khá khiêm tốn so với tiềm năng phát triển du lịch và cơ hội hợp tác của hai bên. Giai đoạn từ năm 2023 đến nay, du lịch Quảng Ninh đón khoảng 47.800 lượt khách Nhật Bản lưu trú.

Ngoài Nhật Bản, Quảng Ninh cũng đang tích cực xúc tiến các thị trường trọng điểm khác như: Hàn Quốc, Đài Loan (Trung Quốc), châu Âu và Mỹ. Các giải pháp cụ thể được triển khai như: Đẩy mạnh hợp tác với các tập đoàn lữ hành lớn, tạo ra những gói tour cao cấp dành cho khách quốc tế. Tổ chức famtrip, presstrip mời báo chí, chuyên gia du lịch quốc tế đến trải nghiệm và quảng bá. Nâng cấp hệ thống dịch vụ tiêu chuẩn 5 sao, đặc biệt là lưu trú, ẩm thực và giải trí đêm.

Với quan điểm bảo tồn, phát huy giá trị di sản - kỳ quan thiên nhiên thế giới vịnh Hạ Long gắn với phát triển du lịch bền vững, tỉnh Quảng Ninh tập trung đồng bộ nhiều giải pháp. Trong đó, việc quản lý và nâng chất đội tàu du lịch trên vịnh, bổ sung thêm các hành trình tham quan là yếu tố quan trọng giúp gia tăng sức hút và trải nghiệm cho du khách khi đến vịnh Hạ Long...

Hiện nay, trên vịnh Hạ Long có 502 tàu du lịch đăng ký hoạt động, trong đó có 437 tàu du lịch ký hợp đồng neo đậu năm 2024 với Ban Quản lý vịnh Hạ Long. Mỗi doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ du lịch trên vịnh Hạ Long đều có mục tiêu, thị trường khai thác khách riêng biệt và chủ động nâng cao sức cạnh tranh bằng nhiều giải pháp, trong đó có nâng cao chất lượng, an toàn phương tiện và chất lượng dịch vụ.

Để nâng cao chất lượng trong hoạt động kinh doanh dịch vụ du lịch, khai thác tối đa công suất của phương tiện, đáp ứng nhu cầu của khách tham quan và bảo vệ di sản, UBND tỉnh đã ban hành hàng loạt các văn bản như: Quyết định số 43/2024/QĐ-UBND ngày 8.10.2024 của UBND tỉnh Quảng Ninh về việc ban hành Quy định các biện pháp quản lý các hoạt động của phương tiện thủy nội địa phục vụ khách du lịch trên vịnh Hạ Long, vịnh Bái Tử Long; Quyết định số 2119/QĐ-UBND ngày 19.7.2024 công bố hành trình tham quan, du lịch trên vịnh Hạ Long, vịnh Bái Tử Long; xây dựng Kế hoạch phát triển, nâng cao chất lượng đội tàu du lịch hoạt động trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh đến năm 2030, Phương án điều tiết hoạt động vận chuyển khách tham quan các tàu du lịch trên vịnh Hạ Long…

Quảng Ninh không chỉ đặt mục tiêu tăng trưởng mạnh năm 2025, mà còn hướng đến một hệ sinh thái du lịch bền vững và có giá trị gia tăng cao trong dài hạn. Những chiến lược chủ đạo gồm: Đẩy mạnh phát triển du lịch biển đảo, khai thác tối đa vịnh Hạ Long - vịnh Bái Tử Long; nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch tàu biển, kết nối với các thị trường cao cấp; mở rộng hệ thống khách sạn, resort cao cấp, phục vụ dòng khách sang trọng; ứng dụng công nghệ và chuyển đổi số trong quản lý, nâng cao trải nghiệm khách hàng.

Với sự đầu tư bài bản và tầm nhìn xa trong phát triển, Quảng Ninh đang từng bước khẳng định vị thế trung tâm du lịch hàng đầu khu vực, sẵn sàng bứt phá trên bản đồ du lịch quốc tế. ■

Lễ hội Quà tặng Du lịch Hà Nội năm 2025

UBND TP Hà Nội vừa ban hành Kế hoạch về tổ chức Lễ hội Quà tặng Du lịch Hà Nội năm 2025 với chủ đề "Du lịch Hà Nội - Điểm đến di sản thế giới". Theo đó Lễ hội sẽ được tổ chức từ ngày 11-13.4 tại Không gian đi bộ phố Trần Nhân Tông và phụ cận. Lễ hội dự kiến có 80 gian hàng tiêu chuẩn bao gồm: Không gian trải nghiệm các điểm đến di sản, điểm đến du lịch; Không gian trải nghiệm các làng nghề trên địa bàn Thành phố; Không gian giới thiệu sản phẩm quà tặng du lịch đặc trưng của Hà Nội; Không gian giới thiệu ẩm thực đặc trưng của Hà Nội và một số địa phương, tỉnh, thành phố khác trên cả nước...

Lễ hội Quà tặng Du lịch Hà Nội là hoạt động kích cầu du lịch thường niên, quảng bá du lịch với thông điệp "Hà Nội - Đến để yêu", điểm đến "An toàn - Thân thiện - Chất lượng - Hấp dẫn" nhằm thu hút khách du lịch, tôn vinh và quảng bá di sản văn hóa, vẻ đẹp truyền thống, tinh hoa ẩm thực độc đáo của Thủ đô. Đây cũng là hoạt động thiết thực chào mừng kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam thống nhất đất nước và hưởng ứng Năm du lịch Quốc gia Huế - 2025 với chủ đề "Huế - Kinh đô xưa, Vận hội mới".

Lễ hội còn góp phần giới thiệu, quảng bá các điểm đến, sản phẩm, dịch vụ, quà tặng du lịch thương hiệu của Hà Nội và Việt Nam tới du khách nội địa và quốc tế, thúc đẩy quảng bá và xúc tiến du lịch, góp phần tăng cường kết nối du lịch và văn hóa. Đồng thời, phát triển các tuyến du lịch văn hóa, lịch sử, kết nối các di tích gắn với bảo tồn, tôn vinh và phát huy những giá trị độc đáo của các di sản văn hóa Thăng Long tứ trấn, khu vực hồ Tây, đặc biệt là khu phố cổ, phố cũ, khu vực hồ Hoàn Kiếm và phụ cận. Lễ hội là dịp để thúc đẩy liên kết, hợp tác giữa cơ quan quản lý nhà nước, các hiệp hội, làng nghề, phố nghề, doanh nghiệp kinh doanh du lịch với các nghệ nhân, cá nhân tham gia vào chuỗi cung ứng sản phẩm du lịch trên địa bàn Thủ đô và các địa phương trong cả nước.

ĐINH VŨ

Giữ gìn tiếng trống Rappana của người Chăm

Bài, ảnh: PHƯƠNG NGHI

Với mục đích bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống dân tộc Chăm, tăng cường ý thức về cội nguồn và bản sắc dân tộc, gắn kết cộng đồng, phát triển du lịch, quảng bá văn hóa địa phương, thời gian qua nhiều địa phương trong tỉnh An Giang đã mở các lớp truyền dạy trống Rappana của đồng bào Chăm.

Lớp truyền dạy nhằm bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống dân tộc Chăm

Khi hoàng hôn buông xuống, cũng là lúc tiếng kinh cầu lại bắt đầu vang lên từ phía những ngôi thánh đường bên dòng Hậu thơ mộng. Những làng Chăm hiền hòa nghiêng mình soi bóng nước Cửu Long. Những thiếu nữ Chăm e ấp sau chiếc khăn Khanh ma-om (Matera) như níu kéo bước chân người lữ khách. Tiếng trống Rappana lại vang lên rộn rã khắp các xóm Chăm thể hiện nét văn hóa đặc trưng của dân tộc Chăm An Giang, báo hiệu mùa Lễ Ramadan mới lại về.

Ông Soroles, Trưởng phòng Dân tộc và Tôn giáo thị xã Tân Châu (An Giang) cho biết: "Theo ghi chép của một số nhà nghiên cứu về văn hóa người Chăm, âm nhạc Chăm ở An Giang bắt nguồn từ tiếng trống. Tiếng trống chính là cội nguồn để âm nhạc hình thành và phát triển với những điệu hò, vè, làn điệu ru em... Nhiều loại hình văn nghệ của đồng bào Chăm An Giang cũng được phát triển từ tiếng trống Rappana như ca dao Padap, hát giao duyên Adton, Atam Tana, hát ống, vè, hát đố, hát ru em, đồng dao hay các điệu hò… Cùng với lời ca tiếng hát, tiếng trống Rappana còn có ý nghĩa thắt chặt hơn tình đoàn kết giữa các dân tộc anh em".

Trống Rappana được làm bằng cách khoét lỗ thân các loại danh mộc như giáng hương, mun… có tuổi từ 100 năm trở lên. Mặt trống làm bằng da dê già, niềng thân trống bằng dây mây rừng. Âm thanh trống hay, dở là do niềng và căng trống.

Trưởng ban Đại diện cộng đồng Hồi giáo Islam tỉnh An Giang Haji Jacky kể về nguồn cội tiếng trống Rappana và sự chia tách từ trống Paranưng ở vùng duyên hải Nam Trung Bộ và Rappana ở An Giang rằng Trống Rappana có hình dáng tựa trống Paranưng nhưng mục đích và cách biểu diễn có phần khác biệt. Một đội đầy đủ của trống Rappana gồm 12 chiếc (2 trống đực, 10 trống cái).

"Trống Rappana chỉ dành cho nam giới chơi vào những ngày lễ tết, lễ cưới. Khi chơi trống, người chơi ngồi thành vòng bán nguyệt, đội đồng ca cũng là người chơi trống, cất vang những bài hát ca ngợi tình mẹ cha, tình yêu quê hương đất nước, lời răn dạy con cháu… Ngày nay, do nhu cầu giao lưu văn hóa, trống Rappana cũng được biểu diễn trong những ngày lễ hội, giao lưu. Ngày trước, 9 xóm người Chăm ở An Giang đều có đội trống, nhưng nay chỉ còn 2 đội trống Rappana xóm Châu Giang, xã Châu Phong, thị xã Tân Châu và đội trống Rappana xóm Lama, xã Vĩnh Trường, huyện An Phú", ông Haji Jacky nói.

Thực hiện Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2025, với nỗ lực vận động của các bô lão trong cộng đồng người Chăm An Giang, vừa qua tại xã Châu Phong, Sở VHTTDL tỉnh An Giang phối hợp với thị xã Tân Châu tổ chức lớp truyền dạy trống Rappana của đồng bào Chăm Châu Phong.

Tham gia lớp truyền dạy, bạn Du Sô chia sẻ: "Lớp học giúp tôi mở rộng thêm kiến thức chuyên sâu về trống Rappana. Thông qua những điều được truyền dạy, tôi cũng muốn góp một phần nhỏ của bản thân vào việc bảo tồn giữ gìn duy trì tiếng trống Rappana của dân tộc mình".

Ông Haji Abdolhamid, Phó giáo cả thánh đường Chăm AZhar, ấp Châu Giang, xã Châu Giang cho biết: "Lớp được tổ chức trong thời gian một tháng, có 30 học viên tham dự. Các nghệ nhân trống truyền dạy cho học viên kiến thức cơ bản, kỹ năng sử dụng, một số bài trống truyền thống. Việc truyền dạy trống Rappana nhằm mục đích bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Qua đó, tăng cường ý thức về cội nguồn và bản sắc dân tộc, gắn kết cộng đồng, phát triển du lịch, quảng bá văn hóa địa phương". ■

Các thành viên đội trống Rappana xóm Châu Giang, xã Châu Phong, thị xã Tân Châu

Hoa trang suối Tà Má hút khách

Năm nay, mùa hoa trang suối Tà Má nở sớm. Bởi vậy, có hàng ngàn du khách kéo lên thôn Hà Ri, xã Vĩnh Hiệp, huyện Vĩnh Thạnh (Bình Định) để check-in ngắm hoa trang và thưởng thức những món ăn ngon đặc sản của người Ba Na nơi đây.

Thôn Hà Ri, xã Vĩnh Hiệp có 159 hộ dân, chủ yếu là đồng bào Ba Na. Những ngày qua, người dân dựng chòi gỗ lợp lá hoặc phủ bạt dọc con suối để du khách có chỗ nghỉ ngơi, ăn trưa, tắm suối. Chưa kể, tuyến đường vào suối Tà Má giờ đã thông thoáng hơn trước, nhờ sự quan tâm đầu tư xây dựng từ nhà nước. Du khách đến suối Tà Má trong thời gian này, ngoài việc ngắm sắc màu của hoa trang thì còn có thể thưởng thức món ngon đặc sản như cơm lam, gà đen... của người Ba Na nơi đây.

Ông Huỳnh Đức Bảo, Phó Chủ tịch Thường trực UBND huyện Vĩnh Thạnh cho biết: "Để khai thác tiềm năng du lịch, trong hai ngày 22 - 23.3 UBND huyện Vĩnh Thạnh sẽ tổ chức ngày hội thưởng ngoạn hoa trang suối Tà Má với chủ đề "Hương sắc hoa trang - hòa quyện văn hóa và thiên nhiên". Ngày hội nhằm giới thiệu danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử văn hóa, các điểm trải nghiệm, quảng bá hình ảnh quê hương và con người Vĩnh Thạnh đến với du khách. Ngoài ra, trong ngày hội huyện còn tổ chức các chương trình giao lưu lửa trại, biểu diễn cồng chiêng, múa xoang, các nhạc cụ truyền thống của một số câu lạc bộ…".

Theo ông Huỳnh Đức Bảo, trong khuôn khổ ngày hội sẽ có chương trình trình diễn đan lát, dệt thổ cẩm và trưng bày hiện vật gắn với đời sống văn hóa truyền thống của đồng bào Ba Na Kriêm Vĩnh Thạnh; tổ chức các trò chơi dân gian cho du khách trải nghiệm (bịt mắt đập niêu, nhảy bao bố, đi cà kheo, đẩy gậy)… Đấy cũng là cách từng bước để huyện thực hiện tốt Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" đối với đồng bào Ba Na nơi đây.

Theo bà Nguyễn Thị Kim Chung, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Bình Định, trong xây dựng Đề án "Phát triển du lịch huyện Vĩnh Thạnh đến năm 2025, định hướng đến năm 2030", suối Tà Má được đánh giá có nhiều lợi thế để trở thành điểm du lịch đẹp và nổi tiếng, bởi vậy thời gian qua, khu vực suối Tà Má được biết đến như một điểm du lịch xanh mới của tỉnh Bình Định.

Hoa trang rừng nở dọc suối Tà Má Ảnh: TRUNG TÂM XÚC TIẾN DU LỊCH BÌNH ĐỊNH

PHAN HIẾU

NÉT VĂN HÓA ĐẶC SẮC TỪ CÂY NÊU:

Kết nối quá khứ, lan tỏa tương lai

Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG

Thông qua hoạt động giao lưu văn hóa và trưng bày cây Nêu giữa các xã của huyện Trà Bồng (Quảng Ngãi), đồng bào dân tộc Co đã truyền tải những niềm tin, khát vọng của mình qua từng hình tượng, hoa văn tinh xảo khắc vẽ trên cây Nêu. Mỗi chi tiết ấy không chỉ là một tác phẩm nghệ thuật mà còn chứa đựng giá trị văn hóa sâu sắc, thể hiện bản sắc riêng biệt của cộng đồng dân tộc Co.

Nghệ nhân Hồ Văn Đường đang giới thiệu cây Nêu cúng thần linh của đồng bào Co xã Sơn Trà

Sáng tạo từ nghệ thuật trang trí cây Nêu của dân tộc Co

Ngày hội giao lưu văn hóa "Trưng bày trang trí cây Nêu" của đồng bào dân tộc Co đã thu hút sự tham gia của 13 xã trên địa bàn huyện Trà Bồng. Mỗi xã đều thể hiện sự sáng tạo trong việc xây dựng nghệ thuật tạo hình cây Nêu, mang đến những sản phẩm độc đáo và ấn tượng.

Mâm thần, nơi ngự của các vị thần linh tới dự lễ

Nghệ nhân Hồ Văn Đường (69 tuổi, xã Sơn Trà, huyện Trà Bồng) chia sẻ: Dân tộc Co có nhiều kiểu cây Nêu, như: Nêu lá chuối (gấk cót kjá), Nêu dù (gâk đlu), Nêu đu đủ (gấk pa-lay đu), Nêu Phướn (gấk xa glák)… thường được sử dụng trong các lễ cúng thần có hiến sinh trâu.

Các loại Nêu này có đặc điểm chung là được làm từ cây chò đẽo tròn, cao từ 5-6m, không sử dụng cây tre làm thân hoặc ngọn nêu, mà chỉ có một tầng trang trí phía trên. Cây Nêu được tạo hình mâm thần, với hoa văn vẽ quanh thân hoặc trang trí hình chiếc dù trên đầu nêu, cùng các diềm tua xơ làm từ vỏ cây.

Ông Đường cho biết, Nêu Phướn là một tổ hợp trang trí đặc biệt, gồm trụ gỗ chò chôn đứng (đế nêu) nối với cây tre làm thân, tiếp tục vươn lên cao và uốn cong làm ngọn. Lá phướn được treo bằng phên đan, dài thõng xuống từ ngọn cây Nêu.

Dọc theo chiều cao cây, các dải hoa văn được vẽ ôm quanh cây cột gỗ với ba màu truyền thống đỏ, đen, trắng, kết hợp với tạo hình mâm thần. Phần chân là nơi buộc trâu, không được trang trí mà chỉ tô màu trắng.

Phần trên cây Nêu dài khoảng 1m, được trang trí bằng một bộ phận có hình dáng như chiếc mâm (đồng bào Co coi là mâm thần, nơi ngự của các vị thần linh đến dự lễ). Mâm thần có đường kính khoảng 0,55m và dày 5cm. Mặt trên của mâm được tô màu trắng và trang trí vòng quanh bằng những hoa xơ vỏ cây đỏ, trắng xen nhau.

Mặt bên (cạnh tròn) quanh mâm thần được trang trí bằng hai lớp tua xơ vỏ cây màu trắng và đỏ, dài 30cm. Mặt dưới mâm thần tô màu trắng, vẽ các hoa văn vòng tròn và hình tia mặt trời, biểu trưng hoa của nữ thần Mo Cả - vợ của thần Pnon.

Cao trên mâm thần khoảng 0,8m là gubla, gồm trụ gu là cột Nêu và tai gu là bốn thanh gỗ dài 45cm, rộng 14cm, cạnh 3cm, được đẽo lõm cong thành các khấc nhô lên ở cạnh trên. Hai khấc nhô lên ở cạnh trên tai gu được trang trí hoa xơ. Nhiều tua xơ vỏ cây được móc vào cạnh dưới của bốn tai gu, tạo thành bốn dãy hoa màu đỏ trắng xòe ra bốn phía.

"Ở đầu bốn tai gu, trên đỉnh các khấc nhô lên, gắn bốn con chim chèo bẻo bằng gỗ màu đen đang bay ngược chiều kim đồng hồ. Đây là những con chim mái, nhỏ hơn con chim trống trên đầu ngọn Nêu. Phía trên gubla là thân Nêu, được làm từ đoạn lồ ô (tre luồng)

Đón bằng công nhận Nghệ thuật trang trí cây Nêu của người Co, huyện Trà Bồng là Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia

Tối 17.3, tại Quảng trường 28.8, UBND huyện Trà Bồng tổ chức lễ công nhận Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia "Nghệ thuật trang trí cây Nêu của người Co, huyện Trà Bồng" (Quảng Ngãi).

Phát biểu tại buổi lễ, Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi, ông Nguyễn Văn Thành nhấn mạnh: Di sản văn hóa phi vật thể là tài sản quý báu mà cha ông để lại, là minh chứng sống động về sự sáng tạo, tinh thần đoàn kết và ý thức bảo vệ bản sắc dân tộc. "Nghệ thuật trang trí cây Nêu của người Co, huyện Trà Bồng" không chỉ là hoạt động văn hóa, tín ngưỡng trong các dịp lễ hội, mà còn là biểu tượng của sự giao hòa giữa con người, thiên nhiên và thế giới tâm linh. Cây Nêu vừa là vật trang trí, vừa mang ý nghĩa sâu sắc, phản ánh ước vọng về sự bình an, thịnh vượng và sự che chở của tổ tiên, thần linh đối với cộng đồng.

Mỗi chi tiết trên cây Nêu đều chứa đựng ý nghĩa riêng biệt, từ hình dáng, màu sắc đến các biểu tượng trang trí.

Đón Bằng công nhận Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia "Nghệ thuật trang trí cây Nêu của người Co, huyện Trà Bồng"

Màu sắc sặc sỡ và các họa tiết tinh xảo không chỉ tạo vẻ đẹp cho cây Nêu mà còn phản ánh những giá trị văn hóa tinh thần, mang đến thông điệp về sự may mắn, hòa hợp với thiên nhiên và cuộc sống ấm no, hạnh phúc.

Ông Thành bày tỏ: "Tôi hy vọng với sự quan tâm của cấp ủy Đảng, chính quyền và sự đồng thuận của bà con nhân dân, Di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật trang trí cây Nêu của người Co, huyện Trà Bồng sẽ ngày càng phát triển, trở thành một phần không thể thiếu trong đời sống văn hóa cộng đồng. Di sản này không chỉ được gìn giữ mà còn tiếp tục lan tỏa, tỏa sáng trong đời sống đương đại, góp phần vào sự phát triển bền vững"…

Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi cũng đề nghị tăng cường công tác truyền dạy di sản văn hóa phi vật thể, bao gồm truyền dạy tại cộng đồng và trong các trường học. Cần mở lớp và câu lạc bộ văn hóa truyền thống, tạo cơ hội cho các nghệ nhân truyền dạy giá trị văn hóa phi vật thể đặc sắc cho thế hệ trẻ. "Nâng cao chất lượng hoạt động giáo dục, giao lưu và giữ gìn bản sắc văn hóa truyền thống trong các trường học, đặc biệt tại các trường phổ thông dân tộc nội trú ở huyện là việc làn cần thiết. Cùng với đó, phát triển giáo dục và đào tạo để không ngừng nâng cao trình độ học vấn, dân trí và thẩm mỹ của người dân, đồng thời đào tạo đội ngũ trí thức tại chỗ cho đồng bào Co", ông Thành nhấn mạnh.

Nhân dịp này, thay mặt Bộ trưởng Bộ VHTTDL, Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi đã trao Bằng công nhận Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia "Nghệ thuật trang trí cây Nêu của người Co, huyện Trà Bồng".

THU HOÀI

dài từ 3,2 - 3,8m, đường kính từ 12 - 14cm. Đoạn lồ ô này được bọc xơ vỏ cây có màu trắng ngà (người Co gọi là *mặc áo cho thân nêu*)", nghệ nhân Hồ Văn Đường chia sẻ.

Gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa

Anh Hồ Ngọc Thái, một nghệ nhân đến từ xã Trà Sơn, huyện Trà Bồng, đã cùng các nghệ nhân, già làng trong xã tham gia làm cây Nêu. Anh Thái chia sẻ: "Đây là dịp để thế hệ trẻ của địa phương cũng như bản thân tôi học hỏi cách vẽ hoa văn, cách làm cây Nêu mà ông bà đã để lại. Sau này, khi các chú, các bác không còn tham gia được, chúng tôi sẽ tiếp nối và truyền dạy lại cho thế hệ sau".

Tại ngày hội, những cây Nêu rực rỡ sắc màu với các họa tiết trang trí linh thiêng đã thu hút sự chú ý. Hoa văn, hình vẽ đa dạng được chạm khắc, tô màu tạo thành dải trang trí trên Nêu, phản ánh rõ nét sự đặc sắc trong nghệ thuật trang trí của dân tộc, vốn có năng khiếu thẩm mỹ rất cao.

Phó Chủ tịch UBND huyện Trà Bồng, ông Hồ Văn Thịnh cho biết: Việc bảo tồn nghi thức sinh hoạt văn hóa gắn liền với cây Nêu của đồng bào dân tộc thiểu số hiện nay đang gặp không ít khó khăn. Qua sự biến đổi của thời gian, số lượng nghệ nhân ngày càng giảm, một số luật tục cũng đã bị lược bỏ…

Trong khuôn khổ Dự án 6 "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030, huyện Trà Bồng đã tập trung nâng cao năng lực lãnh đạo của các cấp ủy, chính quyền, cũng như chú trọng phát triển kinh tế - xã hội và nâng cao đời sống tinh thần của người dân. Điều này không chỉ góp phần bảo tồn mà còn phát huy các giá trị văn hóa dân tộc trên địa bàn.

Nghệ thuật trang trí cây Nêu của người Co (huyện Trà Bồng) đã được Bộ VHTTDL công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Cây Nêu của đồng bào Co là cầu nối thiêng liêng giữa thần linh và con người, nơi bày tỏ lòng thành kính và cầu xin sự ban phúc, cuộc sống bình an, no đủ. Mọi người cùng hát Xà ru, múa Cà đáo, đánh cồng chiêng, thổi kèn A máp xung quanh ngọn lửa hồng tỏa ra hơi ấm nồng nàn.

Ông Hồ Văn Thịnh chia sẻ thêm: "Ngày hội giao lưu văn hóa *Trưng bày trang trí cây Nêu* là cơ hội để giới thiệu và quảng bá nét văn hóa đặc sắc của đồng bào Co đến với du khách khắp nơi. Đồng thời, đây là dịp tôn vinh những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc Co, kế thừa và thực hành các loại hình bản sắc văn hóa, nhằm bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc". ■

LẮNG ĐỌNG LỜI CA TẠI CHÂU HƯƠNG VIÊN:

Di sản Ca Huế vẫn luôn tỏa sáng

Bài, ảnh: SƠN THÙY

Sau khi được trùng tu, di tích Châu Hương Viên đã khoác lên mình một diện mạo khang trang, với hy vọng trở thành không gian văn hóa đặc biệt - nơi thể hiện tấm lòng tri ân và là điểm giao lưu, biểu diễn của những tâm hồn yêu mến nghệ thuật Ca Huế. Di tích này không chỉ gắn liền với vẻ đẹp văn hóa, mà còn mang đậm dấu ấn của danh nhân Ưng Bình Thúc Gia Thị, người đã có những đóng góp to lớn trong việc phát triển nghệ thuật Ca Huế thính phòng.

Ca Huế vang lên từ Châu Hương Viên

Giữa cơn mưa rét của xứ Huế những ngày trọng xuân, bài bản Ca Huế vang lên trầm ấm từ di tích Châu Hương Viên, làm lắng đọng cảm xúc của những người yêu mến nghệ thuật truyền thống. Những bài bản này được cụ Ưng Bình Thúc Gia Thị sáng tác và được các nghệ sĩ của Câu lạc bộ Ca Huế thính phòng biểu diễn. Có những nghệ sĩ đã ngoài 70 tuổi, có những bạn trẻ mới đôi mươi, nhưng tất cả đều cùng dâng nén nhang tri ân và cất lên lời ca mộc mạc, ôn lại kỷ niệm về nghề, trao truyền ngọn lửa đam mê Ca Huế.

Đây là hoạt động do Bảo tàng Lịch sử Thành phố Huế phối hợp với các đơn vị tổ chức nhân dịp 64 năm ngày mất của cụ Ưng Bình (1961-2025). Qua đó, góp phần giáo dục truyền thống văn hóa, tri ân, tưởng nhớ những cống hiến to lớn của cụ đối với quê hương đất nước nói chung, đối với di sản nghệ thuật Ca Huế nói riêng. Trước đó, Bảo tàng Lịch sử và các nghệ sĩ xứ Huế cũng đã đến dâng hương tại lăng mộ của cụ ở vùng gò đồi Thủy Xuân, ven trung tâm thành phố.

Ưng Bình Thúc Gia Thị (1877-1961), tên thật là Nguyễn Phúc Ưng Bình, là một trí thức xuất thân trong một gia đình hoàng tộc triều Nguyễn, nổi tiếng với truyền thống văn chương. Ông từng được bổ làm Tri huyện, thăng lên Tri phủ, rồi lần lượt thăng Viên ngoại, Thị lang, Bố chánh Hà Tĩnh, Tuần phủ Phú Yên, Phủ doãn Thừa Thiên. Năm 1932, cụ Ưng Bình tích cực tham gia vận động thành lập Hội An Nam Phật học Trung Kỳ. Từ năm 1933, cụ nghỉ hưu và được thăng hàm Thượng thư tri sự. Mặc dù đã lớn tuổi, cụ vẫn tham gia tích cực vào các hoạt động văn hóa - xã hội, giữ chức Hội trưởng Hội truyền bá chữ quốc ngữ Trung Kỳ và được bầu làm Viện trưởng Viện Dân biểu Trung Kỳ, nhằm tranh thủ quyền lợi dân sinh và dân chủ cho dân nghèo.

Năm 1943, cụ được thăng Hiệp tá Đại học sĩ. Thi đàn Hương Bình thi xã đặt tại khu vườn Châu Hương Viên là nơi sinh hoạt thi ca, nghệ thuật, gắn liền với dấu ấn của danh nhân Ưng Bình. Đây cũng là nơi cụ sinh sống sau khi rời quan trường.

Nhà thơ Ưng Bình và di sản văn hóa Huế

Nhà thơ Ưng Bình Thúc Gia Thị đã để lại cho nền văn học cận đại Việt Nam một kho tàng thơ đồ sộ, với gần 2.000 bài thơ bằng quốc ngữ và chữ Hán. Ông còn được biết đến như một nhà soạn tuồng tài ba, với những đóng góp to lớn cho văn hóa Huế và đặc biệt là cho nghệ thuật Ca Huế…

Các nghệ sĩ Câu lạc bộ Ca Huế thính phòng biểu diễn các bài Ca Huế của cụ Ưng Bình tại di tích Châu Hương Viên

Không phân biệt tuổi tác, các nghệ sĩ và người yêu mến Ca Huế cùng biểu diễn và truyền lửa, lan tỏa di sản

Với tâm hồn phóng khoáng, tư chất hào sảng và tao nhã cùng sự đồng điệu giữa con người và thiên nhiên, Ưng Bình Thúc Gia Thị đã đưa nghệ thuật Ca Huế lên một tầm cao mới. Những bài bản Ca Huế mà cụ sáng tác đã được các thế hệ nghệ sĩ Huế tiếp cận, trình diễn và trở thành biểu tượng của nghệ thuật truyền thống qua các thời kỳ.

Năm 2019, UBND tỉnh Thừa Thiên Huế (nay là Thành phố Huế) đã quyết định xếp hạng di tích lịch sử lưu niệm danh nhân Ưng Bình tại Châu Hương Viên là di tích cấp tỉnh và điều chỉnh phân cấp quản lý di tích này cho Bảo tàng Lịch sử. Đến đầu năm 2023, công trình di tích Châu Hương Viên được triển khai tu bổ, bảo tồn với kinh phí hơn 10 tỉ đồng.

Nhà thơ Võ Quê, Chủ nhiệm Câu lạc bộ Ca Huế thính phòng chia sẻ: Sau khi di tích Châu Hương Viên được trùng tu, chúng tôi, các nghệ sĩ và những người yêu mến Ca Huế vô cùng vui mừng. Tuy nhiên, cần có các giải pháp, kế hoạch để phát huy giá trị di tích và tái hiện không gian văn hóa tại đây. Điều này cần sự tham gia của các lực lượng nghệ thuật truyền thống, từ các Câu lạc bộ Ca Huế cho đến Nhà hát Nghệ thuật Ca kịch Huế, Nhà hát Nghệ thuật truyền thống Cung đình Huế.

"Gia tài của cụ Ưng Bình không chỉ là Ca Huế mà còn có nhiều vở tuồng hay, trong đó có vở *Lộ Địch* từng được lưu diễn ở Đức. Sự có mặt của các nghệ sĩ Nhà hát Nghệ thuật truyền thống Cung đình Huế sẽ giúp lan tỏa các vở tuồng, trích đoạn tuồng của cụ Ưng Bình. Từ Ca Huế thính phòng, Ca kịch Huế được hình thành, vì vậy cũng nên có sự tham gia của các nghệ sĩ Nhà hát Nghệ thuật Ca kịch Huế. Chúng tôi, Câu lạc bộ Ca Huế thính phòng, luôn sẵn sàng tham gia các hoạt động biểu diễn để sống lại không gian Châu Hương Viên", nhà thơ Võ Quê bày tỏ.

Ông Nguyễn Đức Lộc, Giám đốc Bảo tàng Lịch sử Thành phố Huế cho biết: Việc bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử lưu niệm danh nhân Ưng Bình tại Châu Hương Viên luôn nhận được sự quan tâm đặc biệt từ Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Thành phố Huế, cùng với sự chỉ đạo trực tiếp của Sở VHTT. Di tích Châu Hương Viên đã hoàn thành công tác tu bổ và phục hồi vào tháng 6.2024, đánh dấu một bước quan trọng trong công cuộc bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa vật thể và phi vật thể gắn liền với danh nhân Ưng Bình Thúc Gia Thị.

Trong thời gian tới, Bảo tàng Lịch sử Thành phố Huế sẽ tiếp tục phối hợp với Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật thành phố và Câu lạc bộ Ca Huế thính phòng tổ chức các buổi sinh hoạt thơ ca định kỳ. Đây sẽ là cơ hội để những cung bậc tri âm một thời hồi sinh, góp phần khôi phục một địa chỉ thi ca lừng danh trong quá khứ.

Đồng thời, Bảo tàng sẽ phối hợp với các ban, ngành liên quan để sưu tầm tư liệu, hiện vật và các tác phẩm của cụ Ưng Bình Thúc Gia Thị, nhằm xây dựng phòng trưng bày giới thiệu các tư liệu lịch sử liên quan đến di sản Ca Huế. Một phần không gian của di tích Châu Hương Viên cũng sẽ được sử dụng để tổ chức các hoạt động biểu diễn Ca Huế thính phòng, tuồng Huế và thơ Huế. Những chương trình này sẽ tạo cơ hội cho các nghệ sĩ và những người yêu mến Ca Huế thể hiện tài năng, truyền dạy kỹ năng trình diễn nghệ thuật Ca Huế cho thế hệ trẻ, góp phần bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. ■

LHP SINH VIÊN 2025:

Điện ảnh sáng tạo vì tương lai xanh

● **THÙY TRANG**

Hai sự kiện điện ảnh dành cho giới trẻ: LHP Sinh viên quốc tế ISMA 2025 và LHP Sinh viên TP.HCM 2025 đang bước vào giai đoạn nước rút. Đây là sân chơi lý tưởng cho các bạn đam mê điện ảnh, không chỉ để thử sức, khám phá nghệ thuật làm phim mà còn để thể hiện góc nhìn tươi mới, táo bạo về các vấn đề xã hội đang nóng bỏng…

Chương trình giao lưu trong khuôn khổ LHP Sinh viên TP.HCM 2025 tại Trường ĐH Sài Gòn

Thúc đẩy giao lưu văn hóa, bảo vệ môi trường

Những năm gần đây, LHP dành cho sinh viên đã trở thành sự kiện không thể thiếu, giúp giới trẻ phát triển bản thân, bứt phá sáng tạo và kết nối với cộng đồng yêu phim ảnh toàn cầu. Đặc biệt, các LHP năm nay đều hướng đến thông điệp bảo vệ môi trường, phát triển đô thị và ứng dụng công nghệ trong nghệ thuật…

LHP Sinh viên quốc tế ISMA 2025 hiện đang diễn ra tại Trường ĐH Văn Lang, TP.HCM và kéo dài đến tháng 7.2025. Sự kiện quy tụ gần 100 trường đại học từ 15 quốc gia, thúc đẩy giao lưu văn hóa và đổi mới sáng tạo trong lĩnh vực truyền thông - nghệ thuật. Với chủ đề *Truyền thông tương lai: Con người - Dòng sông - Môi trường,* ISMA 2025 khuyến khích sinh viên khai thác mối liên kết giữa con người, thiên nhiên và xã hội qua góc nhìn điện ảnh.

Cuộc thi gồm bốn hạng mục chính: Phim ngắn (10-30 phút, kể câu chuyện chân thực về biến đổi khí hậu và môi trường qua lăng kính điện ảnh); Nghệ thuật hoạt hình (3-10 phút, sáng tạo những câu chuyện độc đáo về "Truyền thông tương lai", khai thác mối quan hệ giữa con người, sông ngòi và môi trường); Nghệ thuật tương tác (1-10 phút, kết hợp nghệ thuật sắp đặt, thiết kế và các phương tiện sáng tạo để tạo ra video mang tính tương tác cao); Tự sự bằng trí tuệ nhân tạo (1-5 phút, ứng dụng AI để sáng tác những tác phẩm đa phương tiện, khám phá mối quan hệ giữa con người - thiên nhiên, đô thị - công nghệ). Mỗi hạng mục đều đề cao ứng dụng công nghệ tiên tiến để mang đến những tác phẩm sáng tạo và đột phá.

Ra đời tại Thanh Đảo, Trung Quốc năm 2017, LHP Sinh viên quốc tế ISMA đã phát triển mạnh mẽ với các kỳ kế tiếp tại Quý Dương (2018); Thượng Hải - Malaysia (2019); Đại học Bang Middle Tennessee, Hoa Kỳ (2023); Đại học Kookmin, Hàn Quốc (2024)… Năm 2025, sự kiện bước sang mùa thứ 6, lần đầu tiên tổ chức tại TP.HCM (Việt Nam), quy tụ nhiều trường đại học danh tiếng như: ĐH Nghệ thuật Điện ảnh Bắc Kinh (Beijing Film Academy); ĐH Nghệ thuật Trung Quốc (China Academy of Art); ĐH New York (New York University); ĐH Michigan State cùng nhiều cơ sở giáo dục hàng đầu từ Mỹ, châu Âu, Hàn Quốc, Úc, Brazil…

Đại diện Trường ĐH Văn Lang nhận định, LHP Sinh viên quốc tế ISMA không chỉ nâng cao chất lượng đào tạo nghệ thuật - truyền thông số mà còn giúp sinh viên so tài với bạn bè quốc tế, tiếp cận công nghệ mới, phát triển kỹ năng qua trải nghiệm thực tế và mở rộng mạng lưới giao lưu với chuyên gia, nhà nghiên cứu trong ngành.

Với sự kết hợp giữa sáng tạo, công nghệ và giao lưu học thuật, ISMA 2025 hứa hẹn là sự kiện đáng mong đợi, mở ra nhiều cơ hội cho thế hệ trẻ đam mê nghệ thuật và truyền thông.

Điện ảnh - công cụ truyền cảm hứng hành động

Diễn ra cùng thời điểm, LHP Sinh viên TP.HCM 2025 vừa khép lại vòng nhận tác phẩm sau hơn hai tháng phát động (5.1-15.3). Sự kiện năm nay do Ban Thư ký Hội Sinh viên Việt Nam TP.HCM phối hợp cùng Hãng phim Trẻ tổ chức, mang chủ đề *Xanh,* nhấn mạnh ý thức bảo vệ môi trường và lối sống bền vững trong cộng đồng sinh viên.

Theo ông Phan Văn An, Giám đốc Hãng phim Trẻ, LHP Sinh viên TP.HCM 2025 không chỉ là một sân chơi sáng tạo mà còn là cầu nối để giới trẻ lan tỏa những giá trị nhân văn. Qua các tác phẩm dự thi, các bạn đã thể hiện trách nhiệm và tinh thần nhiệt huyết trong hành trình xây dựng TP.HCM xanh - sạch - bền vững.

LHP mang đến cơ hội cho các bạn trẻ đam mê điện ảnh được thử sức, thể hiện quan điểm về vấn đề xã hội đang nóng bỏng

Những câu chuyện trên màn ảnh sẽ truyền cảm hứng mạnh mẽ, thúc đẩy cộng đồng hành động vì môi trường, bảo vệ mảng xanh và gìn giữ hành tinh cho thế hệ tương lai. "Chủ đề *Xanh* tuy ngắn gọn nhưng chứa đựng giá trị sâu sắc. Tuổi trẻ chính là mùa xuân của xã hội, chính các bạn sẽ mang đến những đổi thay tích cực, tạo niềm tự hào cho thành phố và đất nước", ông An nhấn mạnh.

LHP Sinh viên TP.HCM 2025 mở rộng với bốn thể loại dự thi: Phim ngắn; Phóng sự; Phim ca nhạc (MV); Phim thể loại tự do *(Vlog, phim quảng cáo, video clip ngắn trên TikTok, Facebook, YouTube… tối đa 10 phút).* Hội đồng giám khảo là những chuyên gia giàu kinh nghiệm trong lĩnh vực điện ảnh như: PGS.TS Đỗ Lệnh Hồng Tú - Chủ tịch Hội Điện ảnh Việt Nam; NSND, đạo diễn Đặng Thụy Mỹ Uyên; NSƯT, đạo diễn Đặng Lưu Việt Bảo; NSƯT Tuyết Thu; Đạo diễn Xuân Phước; Đạo diễn, nhà sản xuất phim Luk Vân…

Với sự quy tụ của những tên tuổi uy tín trong ngành, LHP Sinh viên TP.HCM 2025 không chỉ là sân chơi cho người yêu điện ảnh, mà còn là cơ hội để các nhà làm phim trẻ cất lên tiếng nói vì một tương lai xanh và bền vững.

Vòng Liên hoan và Lễ bế mạc LHP dự kiến diễn ra vào ngày 22.3, trong khuôn khổ Lễ hội Youth Fest 2025. Tại sự kiện, những tác phẩm xuất sắc nhất sẽ được công chiếu, đồng thời BTC công bố và trao giải cho các hạng mục tranh tài.

Song song đó, BTC triển khai chuỗi hoạt động đồng hành "Uni-tour - Hành trình Xanh" trong tháng 3, gồm: Giới thiệu về LHP; Tập huấn biên tập kịch bản & dựng phim; Giao lưu với các đoàn làm phim & đại sứ chương trình…

Hoa hậu H'Hen Niê, một trong những đại sứ LHP Sinh viên TP.HCM 2025, cùng dàn giám khảo vừa tham gia Uni-tour tại Trường ĐH Sài Gòn. Cô chia sẻ: "Mỗi lần giao lưu với sinh viên, Hen lại cảm nhận được nguồn năng lượng trẻ trung và nhiệt huyết. LHP không chỉ là cơ hội kết nối với các nghệ sĩ và chuyên gia mà còn giúp các bạn tiếp cận xu hướng làm phim hiện đại. Hen mong rằng những câu chuyện về lối sống xanh của mình sẽ truyền cảm hứng để các bạn thêm yêu thiên nhiên, bảo vệ môi trường và tạo dựng một cuộc sống bền vững".

Khởi động từ năm 2013, LHP Sinh viên TP.HCM không chỉ thúc đẩy văn hóa thưởng thức điện ảnh mà còn góp phần nâng cao ý thức trách nhiệm với môi trường và cộng đồng; khuyến khích sinh viên dùng phim để phản ánh các vấn đề xã hội; mở ra cơ hội giao lưu, học hỏi và trau dồi kỹ năng chuyên môn…

Với sứ mệnh tạo ra những tác phẩm mang thông điệp tích cực, sự kiện năm nay tiếp tục là cầu nối giúp thế hệ trẻ khẳng định tài năng, chung tay xây dựng một tương lai xanh - sạch - bền vững. ■

Giới thiệu tập thơ *Trái tim của đảo* đến độc giả thiếu nhi

Nhân dịp NXB Kim Đồng phát hành tập thơ *Trái tim của đảo,* độc giả nhỏ tuổi sẽ có cơ hội tiếp cận một tác phẩm tuyệt vời của nhà thơ Hồ Huy Sơn. Lấy cảm hứng từ chuyến hải trình thăm quân và dân ở quần đảo Trường Sa, tác giả không chỉ viết bài báo mà còn truyền tải những ký ức và cảm xúc mạnh mẽ của mình qua 26 bài thơ tươi sáng, trong trẻo dành cho thiếu nhi. Mỗi vần thơ là một hành trình ghi dấu hình ảnh Trường Sa, mong muốn giữ mãi nơi đây trong trái tim của các em.

Với trái tim đậm tình yêu quê hương và cái nhìn thơ trẻ trung, Hồ Huy Sơn đã khéo léo biến những hình ảnh quen thuộc thành những tứ thơ giàu sức gợi, làm nên bức tranh đầy sắc màu về Trường Sa. Những hình ảnh giản dị như chú hải quân, lớp học, ngôi chùa trên đảo, cây bàng vuông, phong ba bão táp, ngọn hải đăng hay vườn rau... đều được tác giả tái hiện một cách tự nhiên, chân thành, mang theo tình yêu đất nước trong từng câu chữ.

Trái tim của đảo là một phần quan trọng trong Tủ sách Biển đảo Việt Nam của NXB Kim Đồng, nối tiếp những tác phẩm nổi bật như: *Đảo chìm* (Trần Đăng Khoa), *Tôi kể em nghe chuyện Trường Sa* (Nguyễn Xuân Thủy), *Cùng em tìm hiểu Hoàng Sa - Trường Sa* (Nguyễn Như Mai, Nguyễn Huy Thắng, Nguyễn Quốc Tín) và nhiều tác phẩm khác. Đây cũng là một trong những tác phẩm tham gia Giải thưởng Văn học Kim Đồng lần thứ nhất, với sự góp mặt của những tác phẩm như *Viết trên lá mới* (Lê Minh Quốc), *Hạt bắp vỗ tay* (Nguyễn Thánh Ngã), *Chú dế đêm trăng* (Mai Quyên),...

Trái tim của đảo chắc chắn sẽ là món quà tinh thần quý giá, không chỉ giúp các em nhỏ hiểu thêm về Trường Sa, mà còn thắp sáng trong lòng những tình yêu quê hương, biển đảo thiêng liêng.

T.T

CHÍNH SÁCH BẢO TỒN NGHỆ THUẬT TRUYỀN THỐNG:

Cần đổi mới để không lỗi nhịp thời đại

TS TRẦN THỊ MINH THU

Trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật biểu diễn truyền thống, Nhà nước đã ban hành nhiều chính sách thực thi hiệu quả, có vai trò to lớn. Điều này thể hiện ở hàng loạt văn bản về luật, nghị định, quyết định, quy định, quy hoạch, chiến lược, chương trình… Tuy nhiên, chính sách còn tồn tại không ít bất cập đòi hỏi cần được điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp.

Thiếu công chúng, yếu chính sách, khó bảo tồn

Điều bất cập lớn nhất hiện nay là thiếu vắng chính sách đầu tư, quan tâm phát triển công chúng của nghệ thuật truyền thống. Có thể khẳng định, nghệ thuật biểu diễn truyền thống không thể thiếu công chúng, nhất là công chúng trẻ. Trong bối cảnh phát triển kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế, công chúng bị phân hóa sâu sắc về vùng miền, giới tính, lứa tuổi, nghề nghiệp, trình độ văn hóa, điều kiện kinh tế, thời gian rảnh rỗi…; cùng với đó là ảnh hưởng của văn hóa nước ngoài, quay lưng và xa lạ với văn hóa dân tộc. Điều này làm nghệ thuật biểu diễn truyền thống bị co hẹp phạm vi tồn tại.

Một thực tế khác là hiện nay chúng ta đang thiếu định hướng bảo tồn đúng cách. Các chính sách đưa ra chủ yếu đều tập trung vào "bảo tồn như thế nào?", nhưng lại thiếu nội dung xác định "bảo tồn cái gì?". Điều này dẫn đến tình trạng nghệ thuật truyền thống được bảo tồn không đúng cách. Những vở diễn đã được chỉnh lý được coi là tác phẩm truyền thống cần giữ gìn, chứ không phải là tác phẩm gốc tồn tại trước đó. Không ít điệu múa dân gian đã được biên đạo mới, mất đi sự toàn vẹn của di sản và công chúng cũng không biết đó là điệu múa cổ hay tân. Điều này dẫn đến sự sai lệch đối tượng cần bảo tồn và làm mất đi giá trị của di sản đích thực.

Một vấn đề nữa là việc bảo tồn và quan niệm bảo tồn rất khác nhau, dẫn tới sự bất bình đẳng tồn tại nhiều năm qua. Chính sách của Nhà nước được ban hành, nhưng không phải địa phương nào cũng áp dụng triển khai đúng theo quy định. Bên cạnh đó, một số địa phương xây dựng chính sách hỗ trợ riêng, nhưng một số nơi lại không có. Ngay cả các địa phương có chính sách hỗ trợ riêng thì mức hỗ trợ lại có sự khác nhau, thậm chí chênh lệch khá lớn. Chưa kể chính sách ấy chỉ áp dụng cho nghệ nhân thực hành thuộc 1 hoặc 2 thể loại được xếp vào Di sản văn hóa phi vật thể tiêu biểu của địa phương, chứ không áp dụng cho tất cả. Hơn nữa, Luật Di sản văn hóa chỉ đưa ra chính sách hỗ trợ đối với Nghệ nhân Nhân dân, Nghệ nhân Ưu tú, chứ không đưa ra chính sách hỗ trợ đối với các Nghệ sĩ Nhân dân, Nghệ sĩ Ưu tú hoạt động chuyên nghiệp.

Chương trình nghệ thuật quảng bá văn hóa, lịch sử, truyền thống và bản sắc dân tộc "Việt Nam - Huyền sử diễn ca: Thăng Long - Tứ trấn"

Chế độ, chính sách đãi ngộ nghệ nhân, nghệ sĩ và lớp trẻ còn rất hạn chế. Còn đối với nghệ sĩ biểu diễn nghệ thuật truyền thống chuyên nghiệp, mức lương và các chế độ phụ cấp cho việc luyện tập và biểu diễn tuy đã được nâng lên, nhưng vẫn còn thấp, không có cơ chế đặc thù đối với các nghệ sĩ hoạt động trong lĩnh vực nghệ thuật truyền thống vốn kén khán giả, dễ bị tổn thương trước tác động của kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế. Vì thế, không có tác dụng lớn để thu hút, lôi cuốn những người có tài năng đi theo nghề; không kích thích, động viên người nghệ sĩ toàn tâm, toàn ý cho công việc sáng tạo nghệ thuật. Mức lương thấp đi kèm với chế độ "cào bằng", biểu diễn thì vắng khán giả, doanh thu ít đã làm cho đời sống của người nghệ sĩ gặp rất nhiều khó khăn…

Việc sáp nhập giúp bộ máy gọn nhẹ, tinh giản biên chế, nhưng lại làm nghệ thuật truyền thống bị mai một. Nghị quyết số 19-NQ/TW về tiếp tục đổi mới hệ thống tổ chức và quản lý, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của các đơn vị sự nghiệp công lập với chủ trương "sắp xếp lại, nâng cao năng lực các đơn vị nghệ thuật biểu diễn công lập... Mỗi tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ giữ lại một đoàn nghệ thuật công lập truyền thống tiêu biểu của địa phương. Đối với các đơn vị nghệ thuật khác chuyển sang hình thức ngoài công lập. Hợp nhất trung tâm văn hóa và đoàn nghệ thuật cấp tỉnh thành một đầu mối được triển khai trong thực tế chưa phù hợp, đã dẫn đến tình trạng: Cùng thực hiện chủ trương, chính sách, nhưng các địa phương lại có cách thực hiện khác nhau, gây ra những xáo trộn về nhân sự; bất ổn về tâm lý nghệ sĩ; nghệ sĩ nhiều tuổi, không còn thanh sắc, nhưng còn trong biên chế thì ở lại; nghệ sĩ trẻ tài năng nhưng chỉ có hợp đồng ngắn hạn thì ra đi; hầu hết các tỉnh, thành phố không còn đơn vị biểu diễn nghệ thuật chuyên sâu một thể loại độc lập, mà tập hợp nhiều thể loại, loại hình khác nhau, hoạt động dần bị "nghiệp dư hóa", nghệ sĩ phải đảm đương những phần việc không chuyên, từ đó mất mát, tổn thất lớn đội ngũ kế cận, chất lượng nghệ thuật bị giảm sút.

Bên cạnh đó, chính sách tự chủ, thực hiện công nghiệp văn hóa trong cơ chế thị trường khiến công tác bảo tồn bị coi nhẹ và giá trị di sản bị phá vỡ, mai một.

Cần đổi mới chính sách đầu tư cho nghệ thuật

Các đơn vị biểu diễn nghệ thuật truyền thống công lập được Nhà nước bao cấp thì phục vụ chính trị là chủ yếu. Tuy nhiên, trên thực tế, các đơn vị này thực hiện chồng chéo nhiều nhiệm vụ khác nữa: Vừa phải đảm đương trách nhiệm xã hội trong việc nhận thức, khám phá, giải phẫu hiện thực đời sống; vừa phải lo bảo tồn và phát huy di sản truyền thống; và đặc biệt, vừa phải lo tự chủ, làm kinh tế để giảm bớt gánh nặng ngân sách nhà nước và đảm bảo đời sống hằng ngày. Điều này đầy mâu thuẫn vì kinh phí của Nhà nước được đầu tư chỉ tập trung vào dàn dựng chương trình, vở diễn mới phục vụ chính trị, chứ không có kinh phí cho đào tạo, bảo tồn hay quảng cáo, marketing.

Chưa kể, áp lực cơ chế tự chủ về kinh tế đã khiến các đơn vị biểu diễn nghệ thuật truyền thống không còn mặn mà đầu tư cho công tác bảo tồn vì không có khán giả và doanh thu. Vì vậy, hiện nay, trong kịch mục của đa số các đơn vị đã vắng bóng dần những tích cổ. Nhiều đơn vị không diễn được trọn một vở, mà chỉ còn có thể diễn được một số trích đoạn. Bên cạnh đó, phần lớn diễn viên trẻ nắm được các làn điệu cổ đặc trưng của thể loại ngày càng hiếm hoi, dẫn đến số lượng lớn làn điệu ngày càng có nguy cơ mai một. Nhiều nơi, vì mục đích phục vụ du lịch, các tiết mục truyền thống bị biên đạo, chỉnh sửa, cắt gọt cho phù hợp với thời lượng và nhu cầu của du khách, dẫn đến bị mất đi sự nguyên vẹn của di sản.

Có thể nói, để khắc phục những thực trạng bảo tồn và phát huy nghệ thuật biểu diễn truyền thống Việt Nam hiện nay là điều không đơn giản nhưng cần phải được thực hiện, vì đây là vấn đề thiết thực, cấp bách đối với sự phát triển của đất nước. Trong bối cảnh toàn cầu hóa, văn hóa là lĩnh vực dễ bị tổn thương, trong đó bản sắc văn hóa, văn hóa truyền thống dễ bị tổn thương hơn cả. Cho nên, đặt vấn đề gìn giữ bản sắc văn hóa, hay phát huy các giá trị của nghệ thuật truyền thống đã định hình nên diện mạo văn hóa và tinh thần dân tộc, là quan trọng và cấp bách, đòi hỏi chính sách Nhà nước điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp. ■

Triển lãm sơn dầu: Cầu nối văn hóa giữa hai quốc gia

Trường ĐH Mỹ thuật TP.HCM tổ chức triển lãm tranh sơn dầu của họa sĩ Dư Quốc Ngân (Trung Quốc), giới thiệu 55 tác phẩm, chủ yếu là tranh phong cảnh.

PGS.TS Nguyễn Văn Minh, Hiệu trưởng Trường ĐH Mỹ thuật TP.HCM chia sẻ: "Triển lãm là cầu nối văn hóa giữa nghệ sĩ Việt Nam và Trung Quốc, tạo cơ hội cho giảng viên - nghệ sĩ trao đổi học thuật và kinh nghiệm, đồng thời thúc đẩy hợp tác trong đào tạo và quảng bá nghệ thuật".

Dư Quốc Ngân là họa sĩ nổi tiếng của Trung Quốc, thành viên Hiệp hội Nghệ sĩ Trung Quốc và họa sĩ tại Học viện Hội họa dân tộc Quốc gia. Các tác phẩm của ông đã được trưng bày và sưu tập tại các bảo tàng lớn như Bảo tàng Nghệ thuật Quốc gia Trung Quốc, Bảo tàng Thủ đô, Bảo tàng Quân đội, Bảo tàng Hà Nam... Ông đã nhận nhiều giải thưởng quốc tế và tổ chức 72 triển lãm tại các bảo tàng, phòng trưng bày và trường đại học ở Trung Quốc, Nhật Bản, Indonesia, Thái Lan và nhiều quốc gia khác. Triển lãm tại TP.HCM là cột mốc thứ 73 trong hành trình nghệ thuật của ông.

Họa sĩ Dư Quốc Ngân bày tỏ, các tác phẩm của ông như những "chiếc thuyền nghệ thuật", mang khát vọng giao lưu văn hóa từ Trung Quốc vượt qua biển cả đến Nhật Bản, Đông Nam Á và giờ là TP.HCM. "Với mối quan hệ đặc biệt giữa Trung Quốc và Việt Nam, triển lãm của Dư Quốc Ngân là minh chứng cho tình hữu nghị bền chặt giữa hai quốc gia", ông Từ Châu, Phó Tổng lãnh sự Trung Quốc tại TP.HCM nhấn mạnh.

Triển lãm đang diễn ra tại Không gian nghệ thuật, Trường ĐH Mỹ thuật TP.HCM đến hết ngày 27.3. **THÙY TRANG**

Giữ trọn hồn dân tộc, đưa lụa Việt vươn xa

THANH MAI - MỸ TRANG

Từng trải qua giai đoạn trầm lắng, Làng lụa Vạn Phúc (Hà Đông, Hà Nội) đã từng bước hồi sinh mạnh mẽ, khẳng định vị thế là biểu tượng tinh hoa của nghề thủ công Hà Nội. Đóng góp quan trọng vào sự chuyển mình đó là gia đình nghệ nhân Đỗ Văn Hiển, nơi các thế hệ nối tiếp nhau gìn giữ và phát huy nghề dệt lụa truyền thống, trở thành niềm tự hào của dân tộc.

Hành trình giữ hồn dân tộc

Lớn lên giữa tiếng lách cách của khung cửi, hương tơ sống quen thuộc, nghệ nhân Đỗ Văn Hiển sớm thấm nhuần tinh thần và niềm kiêu hãnh của một gia đình có truyền thống gắn bó lâu đời với nghề dệt lụa.

Dòng họ Đỗ đã in dấu ấn sâu đậm vào lịch sử làng nghề dệt lụa Vạn Phúc. Theo sử liệu, từ thời Pháp thuộc, cụ Đỗ Văn Sửu là người khai sáng nghề dệt gấm, một kỹ thuật tinh xảo và quý giá bậc nhất thời bấy giờ. Cụ cũng là nghệ nhân đã dệt tấm trướng dâng thọ vua mang dòng chữ "Hoàng Vương Thọ Khảo", được vua khen ngợi. Khi cụ mất, con trai cụ là Đỗ Văn Ái không chỉ khôi phục nghề cha để lại mà còn đưa nghề phát triển rực rỡ. Đến đời cụ Đỗ Văn Lương, danh tiếng gia đình càng vươn xa khi cụ được mời sang Pháp tham dự Triển lãm đấu xảo Đông Dương năm 1930 và vinh dự nhận huân chương danh giá. Chuyến đi ấy không chỉ mang về vinh quang mà còn giúp nghề dệt lụa Vạn Phúc tiếp cận kỹ thuật phương Tây.

Tuy nhiên, chiến tranh loạn lạc, "thời thế thế thời" đã khiến nghề dệt lao đao. Cha của nghệ nhân Đỗ Văn Hiển tham gia Hợp tác xã (HTX) lụa Vạn Phúc. Dẫu trải qua những tháng ngày gian truân, tưởng chừng có lúc lụi tàn, thế nhưng, ngọn lửa đam mê chưa bao giờ tắt, dòng máu yêu nghề vẫn cuộn chảy mạnh mẽ qua từng thế hệ. Chính khát khao giữ gìn và vực dậy di sản cha ông đã hun đúc trong nghệ nhân Đỗ Văn Hiển ý chí kiên cường. Ông không chỉ hồi sinh nghề tổ, mà còn thổi bùng sức sống cho lụa Vạn Phúc, để từng thước vải lại tỏa sáng, mềm mại mà kiêu hãnh giữa dòng chảy thời đại.

Trong khi bạn bè cùng trang lứa miệt mài với sách vở, ông Hiển lại chọn ở nhà, lặng lẽ đắm mình trong tiếng thoi đưa, quan sát từng đường tơ, từng khung cửi với đôi mắt tinh tường và trái tim rực lửa. Ông học hỏi từ cha mẹ, từ những bậc thợ lão luyện trong HTX, không bỏ qua một chi tiết nhỏ nào. Những cỗ máy cũ kỹ, những sợi chỉ mong manh trở thành niềm say mê bất tận, khiến ông dành cả ngày tỉ mẩn mày mò như người nghệ sĩ nâng niu từng tác phẩm của đời mình. Đến năm 1993, khi HTX chuyển đổi mô hình sản xuất, nhiều thợ thủ công chới với trước nguy cơ mất nghề. Nhưng giữa cơn sóng dữ ấy, ông Hiển không gục ngã mà coi đó là bước ngoặt, là cơ hội để vươn lên. Ông bươn trải, tự tìm nguyên liệu, tự thiết kế, tự bán hàng, kiên trì chèo lái con thuyền dệt lụa đang chòng chành. Từng bước, ông Hiển góp phần đưa nghề truyền thống trở lại dòng chảy hưng thịnh, như một ngọn lửa bền bỉ thắp sáng giữa đêm dài.

Với tư duy nhạy bén và tinh thần đổi mới, ông Hiển đã trở thành người tiên phong đưa công nghệ hiện đại vào nghề dệt truyền thống. Ông là người đầu tiên sáng tạo ra công nghệ thiết kế mẫu lụa bằng phần mềm Corel Draw. Thay vì vẽ tỉ mẩn hàng tháng trời thì công đoạn vẽ hoa văn giờ chỉ diễn ra trong vòng 3-5 ngày. Chủ tịch Hiệp hội Làng nghề dệt lụa Vạn Phúc Nguyễn Văn Hùng không giấu được niềm tự hào: "Nghệ nhân Đỗ Văn Hiển chính là nhân tố quan trọng cho sự phát triển kinh tế của làng nghề. Với hơn 200 mẫu lụa độc đáo do ông sáng tạo, nếu làm thủ công, có lẽ cả đời người thợ cũng chưa thể hoàn thành".

Phát minh đột phá của ông Hiển đã khiến Hội đồng Thủ công thế giới không khỏi kinh ngạc khi đến thăm làng nghề Vạn Phúc. Dù chưa từng đặt chân đến giảng đường đại học, chưa từng trải qua trường lớp chuyên sâu về máy móc, nhưng bằng trí tuệ sắc sảo và đôi bàn tay tài hoa, ông Hiển đã sáng chế ra chiếc máy dập mẫu, thay thế hoàn toàn công đoạn làm thủ công vốn tốn nhiều thời gian và công sức. Những đổi mới táo bạo, đầy sáng tạo của ông không chỉ làm rạng danh làng nghề mà còn góp phần đưa Vạn Phúc vinh dự trở thành thành viên của Mạng lưới các Thành phố thủ công sáng tạo thế giới. Với tinh thần dám nghĩ dám làm, ông Hiển đã chứng minh rằng, từ trong gian khó, người ta có thể tạo nên những kỳ tích, đưa truyền thống vươn tầm quốc tế.

Khao khát giữ hồn xưa, đổi sắc mới

Hơn 30 năm gắn bó với khung cửi, nghệ nhân Đỗ Văn Hiển luôn đau đáu với nghề, miệt mài học hỏi và tìm tòi. Ông tâm niệm: "Lụa Vạn Phúc muốn tồn tại và vươn xa, không thể mãi khư khư ôm lấy những hoa văn xưa cũ. Phải đổi mới, phải sáng tạo, để mỗi thước lụa không chỉ là ký ức của quá khứ mà còn là hơi thở của hiện tại, vừa giữ được hồn cốt truyền thống, vừa phù hợp với gu thẩm mỹ đương thời".

Không đơn thuần kế thừa di sản cha ông, nghệ nhân Đỗ Văn Hiển còn là người đặt nền móng vững chắc cho một thế hệ dệt lụa mới, tinh tế hơn và hiện đại hơn. Với ông, mỗi tấm lụa không chỉ là sản phẩm của đôi tay khéo léo mà còn là kết tinh của văn hóa, lịch sử, của bao thế hệ nghệ nhân đã dày công gìn giữ và truyền lửa. Hiện làng lụa Vạn Phúc đã cho ra hàng trăm mẫu lụa khác nhau, từ hoa văn cổ điển đến hiện đại. Sự sáng tạo này đã thổi một luồng sinh khí mới vào làng nghề, đồng thời, góp phần bảo tồn và phát huy giá trị của nghề dệt lụa truyền thống, đưa tinh hoa lụa Việt vươn xa, tỏa sáng.

Tiếp nối thế hệ cha ông, anh Đỗ Quang Hưng, con trai của nghệ nhân Đỗ Văn Hiển, cũng luôn ấp ủ niềm đam mê với nghề dệt lụa. Anh bày tỏ: "Lớn lên giữa những tấm vải xếp chồng, những bộ bìa đục ngổn ngang, nghề dệt in sâu vào tiềm thức mình lúc nào không hay. Đến khi thực sự bước chân vào nghề, mình mới hiểu rõ đằng sau mỗi tấm lụa là biết bao công sức, sự tinh xảo và kỳ công của nhiều thế hệ. Điều khiến mình tự hào nhất chính là bề dày hơn nghìn năm lịch sử của nghề dệt Vạn Phúc, trải qua bao thăng trầm nhưng vẫn tồn tại, phát triển đến ngày nay".

Tuy nhiên, hiện làng lụa Vạn Phúc đang đứng trước những thách thức lớn khi thiếu hụt lao động trẻ và mạng lưới thương mại chưa thực sự vững chắc. Nghệ nhân Đỗ Văn Hiển lo lắng về sự mai một của nghề truyền thống, và hơn hết, ông day dứt làm sao để truyền lửa, để thế hệ trẻ nhìn thấy được niềm tự hào và giá trị sâu sắc mà nghề dệt lụa mang lại. "Nếu thế hệ trẻ không tiếp bước, nghề dệt lụa sẽ dần rơi vào quên lãng. Chúng tôi không chỉ cần giữ nghề mà còn phải truyền lửa, giúp các bạn trẻ thấy được niềm tự hào và giá trị mà nghề mang lại", ông chia sẻ.

Có thể nói, gia đình nghệ nhân Đỗ Văn Hiển là một biểu tượng của sự gắn bó và phát triển nghề dệt lụa tại làng Vạn Phúc. Họ là những người giữ gìn truyền thống, tiên phong góp phần đưa lụa Vạn Phúc vươn xa, hòa mình vào dòng chảy thời đại mà không đánh mất bản sắc dân tộc.■

Bên khung cửi, nghệ nhân Đỗ Văn Hiển dồn trọn tâm huyết vào từng thước lụa

Hỗ trợ bảo vệ di sản văn hóa cộng đồng tại Việt Nam

Hội đồng Anh tại Việt Nam phối hợp với Trung tâm Nghiên cứu và Phát huy Giá trị Di sản Văn hóa (CCH), vừa tổ chức buổi tập huấn triển khai Chương trình hỗ trợ bảo vệ di sản văn hóa cộng đồng, dành cho cá nhân, nhóm và tổ chức hoạt động trong lĩnh vực di sản.

Chương trình là sáng kiến của Hội đồng Anh tại Việt Nam, hợp tác cùng CCH, nhằm giúp cộng đồng nắm giữ và thực hành di sản giải quyết các thách thức trong công tác bảo vệ di sản, hướng tới phát triển bền vững; đồng thời, thúc đẩy vai trò, quyền chủ thể và sự tham gia của cộng đồng, tạo cơ hội nâng cao sinh kế thông qua di sản văn hóa.

Trong năm 2025, chương trình sẽ hỗ trợ miễn phí 9 nhóm dự án trên toàn quốc, bao gồm: Tổ chức lớp tập huấn "Nâng cao kỹ thuật dệt - may" cho thợ dệt thổ cẩm Buôn Buôr (TP Buôn Ma Thuột), nâng cao năng lực cho phụ nữ H'ng ở Pà Cò (Mai Châu, Hòa Bình) từ kỹ thuật thủ công truyền thống và kỹ thuật dệt "Tằm hục màn" của người Thái Dọ tại Quỳ Châu (Nghệ An). Các dự án khác bao gồm sưu tầm và lưu trữ truyện cổ các dân tộc Chăm, Thái, Khmer, Tày tại Bình Thuận, Điện Biên, Sóc Trăng và Thái Nguyên. Chương trình còn hỗ trợ các dự án khôi phục nghề khắc mộc bản Thanh Liễu (Hải Dương), phát triển du lịch cộng đồng làng Tà Lài (Đồng Nai), bảo tồn văn hóa địa phương của người Thái ở Hoa Tiến (Nghệ An), truyền dạy nghệ thuật chạm khắc vật dụng thiêng của người Chăm (Ninh Thuận) và nghề làm hoa giấy Thanh Tiên (TP Huế).

TÙNG THƯ

Xây nhà mới, dựng tương lai

● MINH CHÂU

Hưởng ứng phong trào "xóa nhà tạm, nhà dột nát", chính quyền và người dân trên khắp cả nước đã đoàn kết, chung tay hỗ trợ những hoàn cảnh yếu thế, với mục tiêu không để ai bị bỏ lại phía sau. Tại TP Đà Nẵng, những ngôi nhà vững chãi đã được xây dựng, mang lại niềm vui và hy vọng mới cho những mảnh đời khốn khó, giúp họ có một mái ấm an lành và tương lai tươi sáng hơn.

Xã Hòa Nhơn, huyện Hòa Vang, TP Đà Nẵng bàn giao nhà đại đoàn kết cho hộ nghèo

Câu chuyện hạnh phúc từ những mái nhà mới

Để thực hiện phong trào, Phó Chủ tịch UBND TP Đà Nẵng, bà Nguyễn Thị Anh Thi đã yêu cầu các địa phương rà soát cẩn thận và đảm bảo nguyên tắc "3 không": Không sai đối tượng - Không bỏ sót đối tượng - Không để xảy ra khiếu nại hay đơn thư trong suốt quá trình triển khai.

Một trong những câu chuyện đầy xúc động là của bà Hồ Thị Ngữ, tổ 20, phường Khuê Mỹ (quận Ngũ Hành Sơn). Bà Ngữ không giấu nổi niềm hạnh phúc khi nhận được ngôi nhà đại đoàn kết từ Ủy ban MTTQ Việt Nam phường. Gia đình thuộc diện hộ nghèo, luôn thiếu trước hụt sau nên dù nhà cửa đã xuống cấp, dột nát, bà cũng không có điều kiện để sửa chữa. Niềm vui được trao cho gia đình bà Ngữ chính là minh chứng cho sức mạnh cộng đồng, sự chung tay và nỗ lực không ngừng trong việc cải thiện cuộc sống cho những người nghèo khó.

"Nhờ sự hỗ trợ của Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam - chi nhánh Ngũ Hành Sơn và Ủy ban MTTQ Việt Nam phường, gia đình tôi đã có một ngôi nhà mới. Được sống trong ngôi nhà khang trang là ước mơ tưởng chừng không thể thành hiện thực với gia đình tôi. Giờ đây, mỗi khi trời mưa to gió lớn, chúng tôi không còn phải lo lắng nữa. Nhận được sự hỗ trợ quý báu như vậy, cả gia đình tôi đều yên tâm lao động, nỗ lực từng bước ổn định cuộc sống".

Đầu tháng 1.2025, bà Nguyễn Thị Chín, tổ 24, phường Hòa Hiệp Nam (quận Liên Chiểu) cũng đã được nhận căn nhà đại đoàn kết từ nguồn quỹ "Vì người nghèo" thành phố và sự hỗ trợ từ Ủy ban MTTQ Việt Nam các cấp cùng khu dân cư Xuân Thiều 5. Bà Chín chia sẻ: "Tôi sống một mình và thường xuyên ốm đau. Vào mùa mưa bão, ngôi nhà cũ kỹ dột nát không đủ sức chống chọi với thời tiết khắc nghiệt, nhưng tôi không có điều kiện sửa chữa. Thực lòng tôi vô cùng cảm kích trước sự quan tâm và hỗ trợ của các cấp chính quyền, giúp tôi có được mái ấm mới kiên cố".

Tại huyện Hòa Vang, Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện đã phát động chương trình 120 ngày chung tay "Xóa nhà tạm, nhà dột nát", với mục tiêu huy động sự tham gia của tất cả các tầng lớp nhân dân và doanh nghiệp. Chương trình đã nhận được sự ủng hộ từ cộng đồng, từ đó tạo ra nguồn lực lớn để thực hiện công tác hỗ trợ. Ngoài nguồn ngân sách nhà nước, người dân và các tổ chức đã đóng góp bằng nhiều hình thức, từ vật chất đến công sức. Với phương châm "Ai có gì góp nấy, ai có công góp công, ai có của góp của", những ngôi nhà vững chãi, an toàn đã mọc lên, giúp người dân yên tâm sinh sống và xây dựng tương lai bền vững.

Động lực cho cuộc sống an cư lạc nghiệp

Trong những năm qua, công tác chăm lo đời sống cho hộ nghèo và các hộ có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn trên địa bàn TP Đà Nẵng đã được MTTQ Việt Nam các cấp thực hiện một cách hiệu quả. Các hình thức vận động ủng hộ Quỹ "Vì người nghèo" đã được triển khai đa dạng và thiết thực. Từ nguồn quỹ này, Mặt trận các cấp đã hỗ trợ hơn 30 tỉ đồng để cải thiện đời sống cho người dân, gồm các hoạt động hỗ trợ Tết cho hộ nghèo, hộ cận nghèo và hộ gặp khó khăn đột xuất; xây dựng mới và sửa chữa nhà ở; cung cấp phương tiện sinh kế cho hộ nghèo và học bổng cho học sinh, sinh viên con em gia đình khó khăn.

Năm 2024, thực hiện đề án "Hỗ trợ nhà ở cho người có công cách mạng" và Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo, UBND các địa phương cùng Ủy ban MTTQ Việt Nam các cấp đã phối hợp xây dựng mới và sửa chữa 903 căn nhà, với tổng kinh phí khoảng 30,7 tỉ đồng. Trong đó, 145 căn nhà mới được xây dựng với kinh phí khoảng 9,4 tỉ đồng và 758 căn nhà được sửa chữa với kinh phí khoảng 21,3 tỉ đồng.

Năm 2025, TP Đà Nẵng sẽ đối mặt với gần 1.000 ngôi nhà đang xuống cấp, hư hỏng của các hộ có công với cách mạng, hộ nghèo và hộ cận nghèo. Đây là lúc cần sự chung tay, góp sức, đồng lòng của cả hệ thống chính trị, cộng đồng doanh nghiệp và toàn xã hội, nhằm giúp các hộ gia đình có nhà ở ổn định, an toàn, từ đó xây dựng cuộc sống mới, an cư lạc nghiệp.

Quận Liên Chiểu (TP Đà Nẵng) là địa phương đông dân cư và tập trung nhiều hộ có hoàn cảnh khó khăn. Theo thống kê, toàn quận hiện có 204 căn nhà cần cải thiện, trong đó có 69 nhà cần xây mới và 135 nhà cần sửa chữa, bao gồm 67 nhà của đối tượng người có công và 137 nhà của hộ nghèo, cận nghèo. Quận Liên Chiểu đặt mục tiêu hoàn thành việc xóa nhà tạm, nhà dột nát trước ngày 30.4. Trước mắt, quận sẽ phấn đấu hoàn thành ít nhất 50% số lượng nhà xây mới hoặc sửa chữa trước ngày 29.3.

Ông Nguyễn Nhường, Phó Chủ tịch UBND quận Liên Chiểu chia sẻ: "Nhà nước ta đã ban hành hai quyết định vô cùng quan trọng, thiết thực và thấu hiểu thực tế, đó là xóa nhà tạm, nhà dột nát và miễn học phí cho học sinh. Với hai chính sách này, người dân đã hoan nghênh và rất trân trọng. Tại buổi phát động xóa nhà tạm, nhà dột nát do quận Liên Chiểu tổ chức, có sự tham gia đầy đủ của các thành phần và giai tầng, khi nghe đến nội dung này, cả hội trường đồng loạt vỗ tay hưởng ứng và tuyệt đối ủng hộ. Điều này chứng tỏ chính sách rất ý nghĩa, thể hiện sự tiến bộ của đất nước và tính nhân văn sâu sắc trong công cuộc xóa đói giảm nghèo, đặc biệt đối với những hộ gia đình còn khó khăn trong thời điểm hiện nay".■

Hà Nội: Nhiều hoạt động tổ chức nhằm triển khai công tác gia đình năm 2025

Theo Sở VHTT Hà Nội, kế hoạch của Sở nêu rõ về việc đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình; đa dạng hóa nội dung, hình thức tuyên truyền; xây dựng chuyên trang, chuyên mục về gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình, giáo dục đạo đức, lối sống; Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình; nêu cao trách nhiệm của cá nhân, gia đình, tổ chức trong phòng, chống bạo lực gia đình; khuyến khích sáng tác các tác phẩm văn học, nghệ thuật về gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình…

Sở sẽ xây dựng tiểu phẩm kịch ngắn, poster tuyên truyền giáo dục đạo đức, lối sống, văn hóa ứng xử trong gia đình, các giá trị đạo đức truyền thống tốt đẹp trong gia đình; gương chung thủy, hiếu nghĩa, yêu thương, chia sẻ… giữa các thành viên trong gia đình; chính sách, pháp luật quy định về quyền, nghĩa vụ, trách nhiệm của gia đình, các thành viên trong gia đình. Bên cạnh đó, công tác tập huấn, bồi dưỡng cung cấp kiến thức, kỹ năng về phòng, chống bạo lực gia đình, xây dựng gia đình phát triển bền vững cho đội ngũ cán bộ làm công tác gia đình tại cơ sở nhằm nâng cao năng lực quản lý nhà nước về gia đình cũng được quan tâm. Công tác kiểm tra, giám sát cũng được thực hiện thường xuyên, liên tục nhằm phòng, chống bạo lực gia đình trên địa bàn thành phố…

HUY NGUYỄN

Thái Nguyên: Hơn 1.000 giáo viên, học sinh tham gia Ngày sách và văn hóa đọc

Nhằm phát huy giá trị của sách và xây dựng thói quen đọc sách trong cộng đồng, Trường THPT Dương Tự Minh (TP Thái Nguyên) đã tổ chức một chương trình ý nghĩa nhân Ngày sách và văn hóa đọc. Hoạt động này không chỉ tôn vinh vai trò quan trọng của sách trong giảng dạy, học tập mà còn góp phần nâng cao nhận thức về biển đảo, biên giới đất liền.

Với sự tham gia của hơn 1.000 cán bộ, giáo viên và học sinh, chương trình đã giúp họ hiểu sâu sắc về tầm quan trọng của sách trong đời sống xã hội, đặc biệt trong việc giáo dục thế hệ trẻ. Cuốn sách *Hoàng Sa, Trường Sa trong vòng tay Tổ quốc* đã được giới thiệu, qua đó khẳng định vị trí, vai trò của biển đảo quê hương… Chương trình không chỉ kết nối gia đình và cộng đồng mà còn giúp mỗi cá nhân nhận thức rõ hơn về vai trò của sách, khơi dậy niềm đam mê đọc sách, đồng thời tạo ra một không gian chia sẻ kiến thức về biển đảo, gắn bó với tình yêu đất nước và sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc.

HOÀNG THÙY

TIN THỂ THAO

15 đội tranh tài tại Giải bóng đá hạng Nhì

Theo thông tin tại lễ bốc thăm Giải bóng đá hạng Nhì quốc gia, kể từ mùa giải 2025, các đội bóng chỉ được sử dụng 1 cầu thủ nhập tịch và 2 cầu thủ Việt kiều (chưa có quốc tịch Việt Nam) thay vì được đăng ký không giới hạn các cầu thủ nhập tịch như quy định trước đây.

Thay đổi này của VFF nhằm đồng bộ với quy định đăng ký cầu thủ ở giải hạng Nhất và V.League. Giải hạng Nhì quốc gia 2025 sẽ khởi tranh giai đoạn lượt đi từ ngày 11.4 - 13.5 và lượt về từ ngày 21.5 - 22.6. Giải đấu năm nay có sự góp mặt của 15 đội bóng trên cả nước, tăng một đội so với mùa giải 2024.

S.V

Đội tuyển futsal hào hứng tập luyện

Đội tuyển futsal Việt Nam đã chính thức bắt đầu đợt tập huấn tại TP.HCM để chuẩn bị cho loạt trận giao hữu quốc tế diễn ra vào tháng 4 tới. Đây là một phần trong kế hoạch của đội tuyển hướng tới Vòng loại futsal châu Á 2026 và SEA Games 33. Ở đợt hội quân lần này, đội tuyển ghi nhận sự trở lại của Nguyễn Minh Trí, sau thời gian dài điều trị chấn thương, cùng với Vũ Đức Tùng là cầu thủ đã vắng mặt kể từ sau VCK FIFA Futsal World Cup 2021. Đặc biệt, đội tuyển cũng chào đón bốn gương mặt mới lần đầu được triệu tập là An Lâm Tới, Trần Quang Nguyên, Trịnh Công Đại và Đỗ Văn Thành.

Trong tháng 4, đội tuyển futsal Việt Nam sẽ có bốn trận giao hữu chất lượng, với hai trận gặp Ả Rập Xê Út vào ngày 8 và 10.4, sau đó là hai trận gặp Kazakhstan vào ngày 13 và 15.4. Đáng chú ý, Kazakhstan cũng chính là đội bóng từng lọt vào tứ kết Futsal World Cup 2024, sau khi gây sốc đánh bại Bồ Đào Nha.

V.G

Hà Thị Linh giành HCĐ tại Giải vô địch boxing thế giới

Võ sĩ Hà Thị Linh vừa mang về tấm HCĐ hạng cân 63 kg nữ cho boxing Việt Nam tại Giải vô địch boxing thế giới 2025 tổ chức ở Serbia. Đối thủ của cô là tay đấm đáng gờm Thananya Somnuek đến từ Thái Lan từng giành HCĐ ASIAD, HCĐ châu Á và suất dự Olympic Paris 2024. Dù Thananya chiếm ưu thế và đã từng hạ Linh trước đó nhưng lần này nữ võ sĩ Việt Nam vẫn chiến đấu ngoan cường, đem về tấm huy chương danh giá, đánh dấu cột mốc mới trong sự nghiệp của mình.

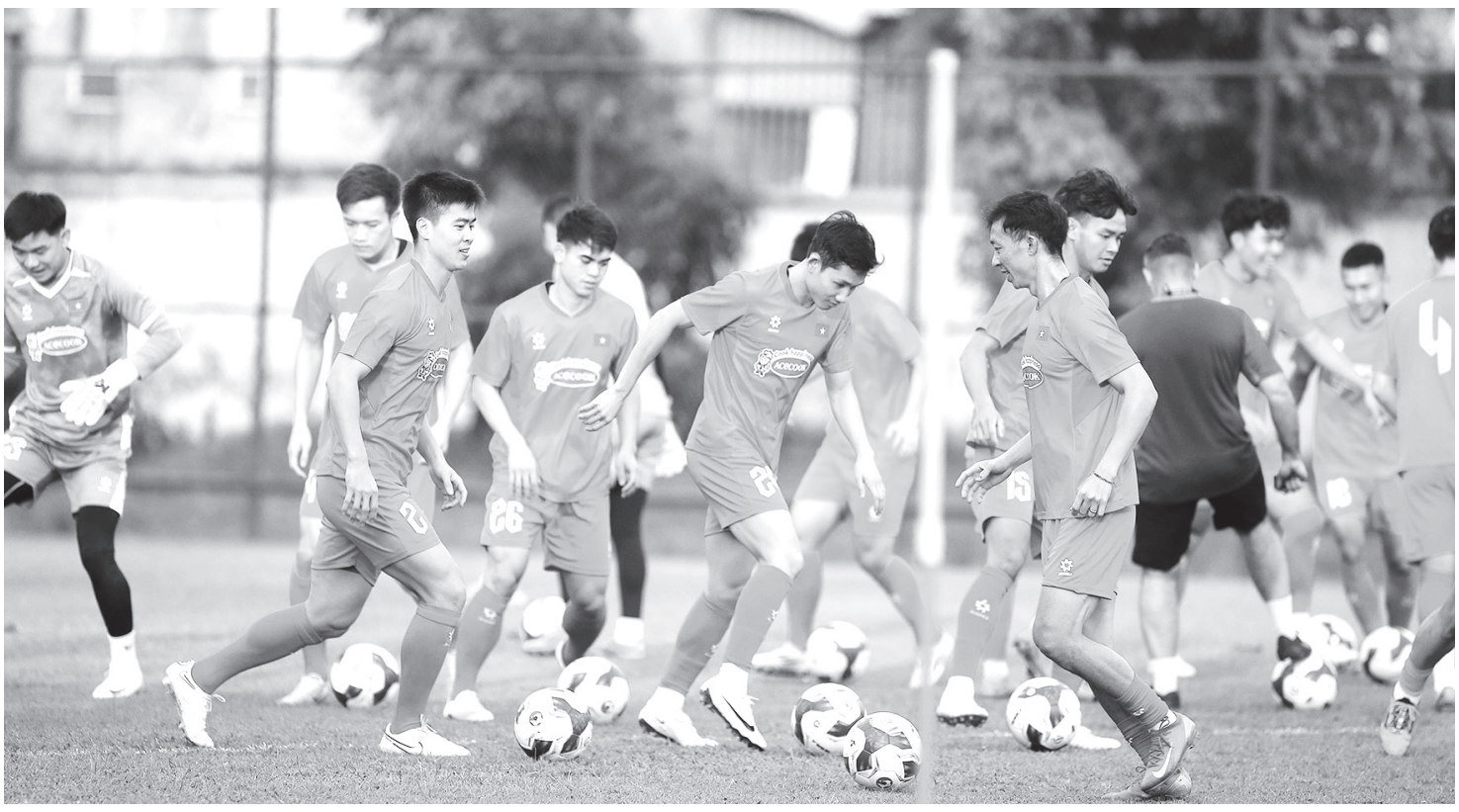
Với bà mẹ 2 con đến từ Lào Cai, thành tích này là một phần thưởng cho những nỗ lực cùng một tinh thần thép, ý chí, nghị lực kiên cường. Mặc dù không thể bước đến trận chung kết như mong muốn, nhưng với tấm HCĐ thế giới đầu tiên trong sự nghiệp, Linh đã tạo nên dấu ấn khó quên trong làng boxing nước nhà.

N.N

"Làm nóng" và hơn thế

● **VĨNH HY**

Đội tuyển Việt Nam sẽ thi đấu trận giao hữu quốc tế dịp FIFA Days tháng 3 với đội tuyển Campuchia trên sân Gò Đậu (Bình Dương) vào lúc 19h30 tối nay 19.3. Dù chỉ là một trận giao hữu nhưng các học trò HLV Kim Sang-sik sẽ thi đấu hết sức để hướng đến một trận thắng dành tặng người hâm mộ, qua đó "làm nóng" trước khi bước vào chiến dịch tại Vòng loại thứ ba Asian Cup 2027 gặp đội tuyển Lào sau đó 6 ngày.

Tuyển Việt Nam đã có sự chuẩn bị kỹ lưỡng, sẵn sàng cho trận đấu với tuyển Campuchia vào tối nay — Ảnh: ĐÌNH VIÊN

Thận trọng trước đối thủ

Tại Đông Nam Á, tuyển Campuchia được xem là đối thủ "chiếu dưới" của tuyển Việt Nam. Lịch sử đối đầu cũng chỉ ra "Những chiến binh sao vàng" có tỷ lệ chiến thắng tuyệt đối trước "Những chiến binh Angkor". Theo đó, trong 10 lần gặp nhau giữa hai đội kể từ năm 1995, tuyển Việt Nam đều giành chiến thắng, ghi được 47 bàn, thủng lưới 6 bàn. Ở 3 trận đối đầu gần nhất, thậm chí tuyển Việt Nam đều thắng và giữ sạch lưới khi đá với Campuchia. Lần gặp nhau gần nhất giữa hai đội là tại vòng bảng AFF Cup năm 2021, khi đó, tuyển Việt Nam được dẫn dắt bởi HLV Park Hang-seo đã thắng đối thủ 4-0. Trước trận giao hữu tại Bình Dương, siêu máy tính Sport Mole của Anh cũng phân tích và đưa ra xác suất chiến thắng dành cho tuyển Việt Nam là 71,04%, xác suất hòa là 18,1% và chiến thắng cho Campuchia có xác suất 10,83%.

Nhưng những thống kê và phân tích trong bóng đá cũng chỉ là tư liệu tham khảo. Tuyển Campuchia đã có những thay đổi đáng kể cũng như tiến bộ hơn nhiều so với trước đây. Đang dẫn dắt "Những chiến binh Angkor" là HLV Nhật Bản Koji Gyotoku, người vốn rất hiểu bóng đá Campuchia. Hòa trong xu hướng nhập tịch của các đội bóng Đông Nam Á, tuyển Campuchia cũng đang sở hữu dàn cầu thủ nhập tịch chất lượng trải đều cả 3 tuyến như tiền đạo Kader Coulibaly, tiền vệ Andres Nieto, các hậu vệ Kan Mo, Yudai Ogawa và Takaki Ose.

Cùng với đó, HLV Koji Gyotoku cũng triệu tập các gương mặt gạo cội như Chanthea, Saret Krya hay Sar Ratana sang Việt Nam lần này. Theo đánh giá của giới chuyên môn, hàng tiền vệ và hàng công của đội bạn hội tụ nhiều cầu thủ đáng gờm. Yudai Ogawa là mẫu cầu thủ cầm nhịp lối chơi, là "của hiếm" của bóng đá Đông Nam Á, trong khi trên hàng công, Kader Coulibaly có sức càn lướt tốt. Hỗ trợ cho cầu thủ này sẽ là Chanthea, người sẽ có màn tái xuất ĐTQG sau thời gian dài dính chấn thương.

Với lực lượng được đánh giá là chất lượng và tốt nhất hiện tại, tuyển Campuchia hứa hẹn sẽ là "quân xanh" chất lượng cho tuyển Việt Nam. Do đó "Những chiến binh sao vàng" sẽ phải rất thận trọng, không thể chủ quan, nhất là khi đội không có được lực lượng tốt nhất. Tiền vệ Nguyễn Quang Hải cho biết: "Trận đấu với tuyển Campuchia là bước chuẩn bị quan trọng cho trận gặp tuyển Lào tại Vòng loại Asian Cup 2027. Không có trận đấu nào là dễ dàng. Tất cả chúng tôi cần nỗ lực hết mình, làm việc chăm chỉ để có sự chuẩn bị tốt nhất. Muốn chiến thắng, toàn đội phải chơi tập trung và thể hiện đúng khả năng".

Hướng đến chiến thắng

Ở đợt tập trung này, tuyển Việt Nam với những cầu thủ đã từng vô địch ASEAN Cup 2024 vẫn là lực lượng chính. Dù vậy, đội không có sự phục vụ của hàng loạt trụ cột như tiền đạo Nguyễn Xuân Son, Nguyễn Văn Toàn, hậu vệ Phạm Xuân Mạnh, Hồ Tấn Tài, trung vệ Bùi Hoàng Việt Anh hay thủ môn Nguyễn Filip. Cùng với đó, tiền đạo Nguyễn Tiến Linh, Đinh Thanh Bình, tiền vệ Nguyễn Quang Hải và thủ thành Nguyễn Đình Triệu cũng gặp phải vấn đề trong những ngày đầu hội quân. Điều này buộc HLV Kim Sang-sik phải thử nghiệm nhiều nhân sự mới với các trụ cột còn lại để hoàn chỉnh đội hình.

Trận đấu với tuyển Campuchia sẽ là cơ hội tốt cho những cầu thủ từng "ăn cơm" trên tuyển quốc gia nhưng ít được ra sân, đặc biệt là ở hàng tiền vệ như: Khuất Văn Khang, Vũ Hoàng Minh Khoa, Trần Bảo Toàn, Nguyễn Thái Sơn, Triệu Việt Hưng. Trên hàng công, sự vắng mặt của Xuân Son và Văn Toàn, cũng như việc Tiến Linh chưa có được thể trạng tốt nhất sẽ là cơ hội cho Đinh Thanh Bình và Bùi Vĩ Hào. Ở hàng thủ, sự vắng mặt của Việt Anh và Xuân Mạnh cũng mang lại cơ hội cho các tuyển thủ khác, đặc biệt là tân binh Phạm Lý Đức. Tuyển Việt Nam đang có sự chuẩn bị kỹ lưỡng về tinh thần và chiến thuật để hướng đến kết quả tốt. Đây không chỉ là cơ hội cho các học trò HLV Kim Sang-sik duy trì phong độ sau chức vô địch ASEAN Cup 2024, mà còn là dịp để họ cọ xát, kiểm chứng sự tiến bộ.

Dù chỉ là một trận giao hữu nhưng tuyển Việt Nam sẽ hướng đến chiến thắng để dành tặng người hâm mộ, đặc biệt là những khán giả Bình Dương. Đã rất lâu rồi tuyển Việt Nam mới trở lại thi đấu tại Bình Dương. Chính vì lẽ đó mà những ngày qua, trong những buổi tập của đội ở sân phụ B - sân Gò Đậu, đông đảo người dân đứng bên ngoài hàng rào sắt theo dõi Quang Hải cùng các đồng đội tập luyện. Vé xem đội thi đấu với tuyển Campuchia và Lào cũng được khán giả tại đất Thủ và các tỉnh, thành lân cận mua sạch chỉ sau vài giờ mở bán. Điều này cho thấy sức hút rất lớn của "Những chiến binh sao vàng" và tình yêu của người hâm mộ nơi đây dành cho thầy trò HLV Kim Sang-sik.

Tuyển Việt Nam cần phải giành chiến thắng, không chỉ để chạy đà cho trận đấu với tuyển Lào tại vòng loại Asian Cup 2027 mà còn tích lũy điểm số để sớm trở lại top 100 thế giới. Đây là mục tiêu quan trọng của tuyển Việt Nam trong thời gian tới. Sau chức vô địch ASEAN Cup 2024 với 7 trận thắng và 1 trận hòa, tuyển Việt Nam đã vươn lên hạng 114 thế giới. Do đó mà thầy trò HLV Kim Sang-sik buộc phải có kết quả tốt trong 2 trận đấu dịp FIFA Days tháng này trước Campuchia và Lào để cải thiện thứ hạng. ■

Đừng kỳ vọng thái quá vào cầu thủ Việt kiều

KHẢI HƯNG

Thời gian qua, những gương mặt cầu thủ Việt kiều được giới thiệu rầm rộ trên các phương tiện truyền thông. Nhiều ý kiến đánh giá đây là hướng đi tiềm năng để nâng cao chất lượng đội hình các cấp đội tuyển quốc gia (ĐTQG). Tuy nhiên, thực tế chứng minh việc đặt quá nhiều kỳ vọng vào nguồn lực này không phải là hướng đi đúng đắn cho bóng đá Việt Nam.

Từ những năm 2000, bóng đá Việt Nam đã có những nỗ lực mời chào cầu thủ Việt kiều với hy vọng tìm kiếm những nhân tố chất lượng để bổ sung cho đội tuyển. Tuy nhiên, thực tế cho thấy, số lượng cầu thủ gốc Việt để lại dấu ấn ở ĐTQG còn hạn chế. Một số ít theo dõi sát sao bóng đá trong nước có thể nhớ, nhưng tuyệt đại đa số đã quên cái tên Ludovic Casset, còn được gọi là Mã Trí. Năm 2004, trước thềm Tiger Cup (nay là ASEAN Cup), Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) mời cầu thủ Việt kiều này về thử việc ở ĐTQG. Ludovic Casset có bản lý lịch đáng nể, khi từng giành chức vô địch U15 Pháp và thi đấu tại Auxerre, một tên tuổi lớn của làng bóng đá Pháp.

Ngày đáp sân bay về Việt Nam, Ludovic Casset được đón tiếp chẳng khác nào ngôi sao hạng A. Một nhân viên Bộ Ngoại giao đón cầu thủ Việt kiều này ở khu vực quá cảnh, bên ngoài là hàng chục phóng viên chờ sẵn để ghi hình và phỏng vấn. Nhưng bong bóng nhanh chóng vỡ tan, chỉ 1 tháng "thử việc", Ludovic Casset bị gạch tên vì không đáp ứng được kỳ vọng.

Lần giở lại hồ sơ mới thấy, anh chàng Ludovic Casset lúc đó chỉ đang thi đấu tại đội nghiệp dư của Auxerre. Năng lực của cầu thủ Việt kiều này càng thể hiện rõ hơn qua việc chẳng thể cạnh tranh nổi vị trí tại CLB Đà Nẵng. Cố HLV Lê Thụy Hải từng đánh giá: "Cậu ấy không phải là một cầu thủ giỏi. Hơn nữa, Đà Nẵng cũng có nhiều nội binh chơi tốt ở vị trí tiền vệ phòng ngự như hai tuyển thủ quốc gia Hồng Minh và Phước Vĩnh. Ngoài ra, Huỳnh Đức cũng hoàn thành tốt nhiệm vụ khi được xếp chơi ở vị trí tiền vệ trung tâm. Tuy nhiên, Ludovic vẫn có thể được tung vào sân, điều đó còn phụ thuộc vào đối thủ như thế nào và lực lượng của Đà Nẵng ra sao". Trở thành du khách bất đắc dĩ tại thành phố bên sông Hàn, Ludovic Casset đâm đơn kiện CLB Đà Nẵng vì vi phạm luật lao động. Rốt cuộc, Đà Nẵng chấp nhận mất thêm 1 tháng lương.

Hành trình "đãi cát tìm vàng" cầu thủ Việt kiều của bóng đá Việt Nam không chỉ một lần dang dở như thế. Anh em Emil và Patrick Lê Giang, Johnny Nguyễn, Michel Lê, Kevin Nguyễn lần lượt hồi hương và đều "vỡ mộng" từ cấp ĐTQG đến V.League. Ngay cả cái tên đình đám Lee Nguyễn, dù đẳng cấp đã được khẳng định vẫn không thể thích nghi hoàn toàn với môi trường bóng đá Việt Nam, dẫn đến việc anh sớm rời V.League để tìm kiếm cơ hội khác. Sau này, khi trở lại Mỹ, anh mới thực sự tìm được phong độ đỉnh cao trong màu áo New England Revolution và sau đó là Inter Miami.

Bên cạnh đó, những cầu thủ như Đặng Văn Lâm, Mạc Hồng Quân, Michal Nguyễn hay Martin Lò đều có những giai đoạn được đặt nhiều kỳ vọng. Tuy nhiên, trừ trường hợp của Văn Lâm - thủ môn đã chứng tỏ được giá trị và chiếm giữ vị trí quan trọng trong đội tuyển quốc gia, những cái tên còn lại đều chưa đạt đến đẳng cấp mong đợi. Mạc Hồng Quân từng là một tài năng đáng chú ý, nhưng chưa bao giờ vươn lên trở thành một ngôi sao thực sự của bóng đá Việt Nam. Những cầu thủ khác như Michal Nguyễn hay Martin Lò cũng chỉ dừng lại ở mức độ trung bình tại V.League mà không thể có bước đột phá.

Những lần dang dở này đặt ra câu hỏi về sự phù hợp của cầu thủ Việt kiều với bóng đá Việt Nam. Liệu họ có thực sự mang lại giá trị gia tăng đáng kể cho đội tuyển, hay chỉ đơn giản mang tính thử nghiệm? Nếu nhìn vào thực tế bóng đá thế giới hiện nay, số lượng cầu thủ gốc Việt đạt trình độ cao là rất ít.

Một số cầu thủ có gốc Việt đang thi đấu, nhưng không nhiều người đủ đẳng cấp để nâng tầm đội tuyển quốc gia. Jason Quang Vinh Pendant, cầu thủ từng chơi cho Sochaux và New York Red Bulls, hiện khoác áo CAHN là cái tên đáng kể nhất. Tuy nhiên, rõ ràng hậu vệ cánh trái đang thi đấu tại V.League này không ở đẳng cấp quá vượt trội so với cầu thủ Việt Nam. Ngoài ra, người hâm mộ từng đặt kỳ vọng vào Alexander Đặng - tiền đạo chơi bóng tại Na Uy, nhưng anh chưa bao giờ thực sự chứng tỏ được mình ở các giải đấu lớn.

Nhìn vào thực tế này, có thể thấy việc kỳ vọng quá nhiều vào cầu thủ Việt kiều có thể là một bước đi thiếu thực tế. Không phải cứ là cầu thủ gốc Việt thì sẽ phù hợp với bóng đá Việt Nam, và cũng không phải ai trong số họ cũng đủ giỏi để tạo nên khác biệt. Ngoài vấn đề chuyên môn, cầu thủ Việt kiều còn gặp nhiều khó khăn trong việc thích nghi với môi trường bóng đá Việt Nam. Điều kiện tập luyện, phong cách chơi bóng và cả những yếu tố ngoài chuyên môn như ngôn ngữ, văn hóa, lối sống đều có thể trở thành rào cản.

Nhiều cầu thủ Việt kiều khi trở về Việt Nam gặp khó khăn trong việc giao tiếp với đồng đội và ban huấn luyện. Bóng đá Việt Nam có những đặc thù riêng, từ cách huấn luyện đến chiến thuật, và không phải cầu thủ nào cũng có thể nhanh chóng hòa nhập. Thực tế đã có nhiều trường hợp cầu thủ gốc Việt không chịu được áp lực, dẫn đến việc sớm rời đội bóng mà không để lại dấu ấn đáng kể.

Tóm lại, việc nhập tịch cầu thủ Việt kiều có thể mang lại lợi ích trong một số trường hợp, nhưng không nên xem đó là chiến lược dài hạn. Thực tế đã chứng minh rằng số lượng cầu thủ gốc Việt thành công ở đội tuyển quốc gia là rất ít và hiện tại cũng không có quá nhiều cầu thủ xuất sắc mang dòng máu Việt đang thi đấu trên thế giới. Bóng đá Việt Nam cần có hướng đi bền vững hơn thay vì đặt niềm tin vào một giải pháp chưa thực sự mang lại hiệu quả cao.■

Ludovic Casset (số 2) trong màu áo CLB Đà Nẵng

Khoảnh khắc lịch sử và kỳ vọng mới của bóng đá Việt Nam

Vừa qua trên sân Mỹ Đình, người hâm mộ đã được sống lại hai khoảnh khắc lịch sử của bóng đá Việt Nam tại VCK giải U23 châu Á năm 2018 tại Thường Châu (Trung Quốc) và tại ASEAN Cup 2024.

Trong ánh sáng rực rỡ của sân khấu lớn tại Ngày hội văn hóa T&T-SHB, khi Duy Mạnh tái hiện hành động cắm lá cờ đỏ sao vàng thiêng liêng của Tổ quốc lên nền tuyết lạnh, hàng ngàn tiếng hò reo vang dội khán đài, tất cả như vỡ òa để rồi cùng nhau quay trở lại sân vận động đầy tuyết trắng ở Thường Châu năm 2018. Đó là ngôi vị á quân U23 châu Á của lòng quả cảm, của tinh thần và ý chí Việt Nam, như lời chia sẻ của Duy Mạnh về hành động cắm cờ Tổ quốc: "Đó không chỉ là hành động thể hiện lòng tự hào dân tộc, mà còn là lời khẳng định mạnh mẽ về một thế hệ cầu thủ Việt Nam dám ước mơ, dám chinh phục những thử thách lớn". Và từ kỳ tích ở VCK giải U23 châu Á, trong những năm qua, thế hệ cầu thủ dám mơ ước ấy đã nhiều lần đưa người hâm mộ đến với những cảm xúc ngọt ngào từ ngôi vô địch AFF Cup đến ngôi vô địch SEA Games đầy cảm xúc.

Nếu Thường Châu 2018 là khởi đầu cho một thế hệ vàng với những Duy Mạnh, Quang Hải, Văn Hậu, Đình Trọng thì chức vô địch ASEAN Cup 2024 trên đất Thái Lan, chính là dấu ấn của sự tiếp nối ngọt ngào giữa các thế hệ cầu thủ thành danh và các cầu thủ trẻ. Trong đó trận chung kết lượt về giữa Việt Nam và Thái Lan không chỉ mang ý nghĩa cạnh tranh ngôi vương, mà còn là cuộc đối đầu của lòng kiêu hãnh, của quyết tâm khẳng định vị thế số một khu vực. Và bàn thắng nâng tỉ số lên 3-2 của Hai Long chính là sự khẳng định chắc nịch cho quyết tâm ấy.

Những khoảng khắc lịch sử của bóng đá Việt Nam và gần đây nhất là chức vô địch ASEAN Cup 2024 cũng đã cho thấy niềm tin và hy vọng về lứa cầu thủ đàn em như Quan Văn Chuẩn, Văn Trường, Văn Tùng… sẽ tiếp nối thế hệ của Duy Mạnh, Quang Hải, Văn Hậu… để tiếp tục làm người hâm mộ vỡ òa trong niềm vui chiến thắng. Ôn lại khoảng khắc cũ để từ đó chúng ta có thêm quyết tâm và động lực cùng nhau phấn đấu, hướng về một tương lai sáng lạn hơn đang chờ đón ở phía trước.

VÂN SA

Tổng Biên tập: NGUYỄN ANH VŨ
Phó Tổng Biên tập: PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI
TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
GPXB: Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông
VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
Chế bản: Báo Văn Hóa
In tại: Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

Độc đáo lễ cưới của người Nùng

Phóng sự ảnh: MINH THU

Phong tục cưới hỏi của người Nùng ở huyện Hoàng Su Phì (Hà Giang) không chỉ là việc kết duyên đôi lứa, mà còn là nghi lễ quan trọng, minh chứng cho sự trưởng thành của con người, là cầu nối hạnh phúc lứa đôi, góp phần gắn kết cộng đồng, lưu giữ bản sắc văn hóa dân tộc, góp phần thực hiện hiệu quả việc "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" ở địa phương.

Con trai, con gái người Nùng nơi đây được tự do yêu đương tìm hiểu. Bố, mẹ hai bên luôn tôn trọng ý kiến cá nhân của con cái, nên khi tìm được người mình thương, muốn tiến tới hôn nhân, cả hai sẽ báo với bố mẹ để gia đình chuẩn bị các thủ tục cho chuyện cưới xin.

Lễ vật thách cưới thường là một bộ quần áo, trang sức truyền thống dành cho cô dâu, một con lợn từ 60 - 80 kg, 30 - 40 lít rượu, những cặp bánh dày mịn dẻo với ý nghĩa chúc đôi trẻ có cuộc sống hạnh phúc, tròn đầy. Ngày rước dâu, chú rể và phù rể sẽ được những người có uy tín trong gia đình tự tay thắt dải lụa đào tượng trưng cho sự tốt lành, may mắn trên y phục. Trong đám cưới, nhà gái sẽ chuẩn bị các đồ vật cho cô dâu như 1 đôi chăn, 1 đôi chiếu, gối nằm và đồ dùng sinh hoạt khác gọi là của hồi môn.

Đoàn đón dâu của người Nùng thường là 6, 8 hoặc 10 người. Bởi theo quan niệm của người Nùng, số chẵn sẽ mang lại nhiều may mắn. Khi đoàn đón dâu từ nhà trai đến nhà gái, nhà gái sẽ té nước vào chú rể và một số thành viên trong đoàn nhằm xua đuổi bệnh tật, vận hạn của chú rể, chú rể bị té nước càng nhiều thì càng may mắn. Sau khi té nước xong đoàn đón dâu mới được vào trong nhà. Khi cô dâu tới cửa nhà trai, thầy cúng sẽ làm lễ cúng vào cửa. Người Nùng có tục lệ chọn người phụ nữ đức hạnh, có gia đình hạnh phúc, có đủ con trai con gái để trải chiếu trong buồng cô dâu, chú rể. Đây là phong tục mang tính tượng trưng với ý nghĩa cầu mong cho đôi trai gái hạnh phúc, mau có con cái nối dõi tông đường.

Kết thúc nghi lễ, mọi người trong họ và khách mời cùng thưởng thức sản vật quê hương, mừng hạnh phúc cô dâu chú rể, mừng gia tộc thêm một gia đình mới. Lễ cưới của dân tộc Nùng là phong tục đặc sắc, truyền thống văn hóa lâu đời, không chỉ thể hiện lòng biết ơn, sự mong muốn mà ở đó còn thể hiện tinh thần đoàn kết và sức mạnh của cộng đồng. ■

Khi tìm được người mình yêu thương, đôi nam nữ báo với bố mẹ để gia đình chuẩn bị cho việc cưới xin

Trong lễ vật thách cưới không thể thiếu một bộ quần áo và trang sức truyền thống dành cho cô dâu

Ý nghĩa của việc té nước là để xua đuổi bệnh tật, vận hạn của chú rể

Thầy cúng sẽ làm lễ vào cửa nhà trai

Người phụ nữ đức hạnh, có gia đình hạnh phúc, có đủ con trai con gái sẽ được chọn để trải chiếu trong buồng cô dâu, chú rể

Mọi người trong họ và khách mời cùng thưởng thức sản vật mừng hạnh phúc cô dâu, chú rể

Nghi lễ cưới hỏi của người Nùng vẫn giữ được nét đặc trưng truyền thống